

Ikt. sz.: NEB/23-1/2014.

NEB-10/2014. sz. ülés
(NEB-10/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2014. november 12-én, szerdán, 10 óra 02 perckor
az Országház Irodaháza 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A napirend megállapítása</i>	5
<i>Czunnyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma) tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő köznevelési kérdésekről</i>	5
<i>Czunnyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár előzetes kérdésekre adott válaszai</i>	5
<i>Kérdések, válaszok</i>	9
<i>Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794.)</i>	15
<i>A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján</i>	15
<i>Hozzászólások</i>	15
<i>Szavazás</i>	32
<i>Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján</i>	32
<i>Hozzászólások</i>	32
<i>Szavazás</i>	33
<i>Egyebek</i>	33
<i>Az ülés berekesztése</i>	37

Napirendi javaslat

1. Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma) tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő köznevelési kérdésekről
2. A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794.)
 - a) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
 - b) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent:**

Elnököl: **Fuzik János**, szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló
 Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzeti szószóló
 Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
 Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak
 Ritter Imre német nemzetiségi szószóló megérkezéséig Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak

Meghívottak:

Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
 Bartolák Csaba kabinetfőnök (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
 Kisgergely István felügyeleti vezető (Állami Számvevőszék)
 Dr. Tordai Edina jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
 Dr. Fórika László főosztályvezető (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
 Dr. Lakatos Szilvia szakértő
 Heinek Ottó elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata)
 Sibalín József igazgató (Hercegszántói Horvát Iskola)

A bizottság részéről:

Schweighoffer Anita munkatárs
 Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke (a továbbiakban ELNÖK): Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Szószóló Asszonyok és Szószóló Urak! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent vendégeket, az országos önkormányzatok elnökeit, titkárságunk és az Országgyűlés Hivatala munkatársait, a szakértőket, külön tisztelettel köszöntöm Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár asszonyt az Emberi Erőforrások Minisztériumából és Bartolák Csaba kabinetfőnököt.

A határozatképességünk szempontjából megállapítom, hogy hiányzik Turgyán Tamás szószóló úr, Ritter Imre, aki Varga Szimeont bízta meg helyettesítéssel, Hartyányi Jaroslava asszony (*Hartyányi Jaroslava megérkezik az ülésre.*), ő éppen megérkezett, üdvözlöm Hartyányi Jaroslava asszonyt, tehát ő már nem hiányzik, és hiányzik dr. Csúcs Lászlóné, aki Giricz Vera szószóló asszonyt bízta meg helyettesítéssel. Megállapítom, hogy 12 szavazattal vagyunk jelen, tehát a bizottság határozatképes.

A napirend megállapítása

A napirendi pontokat a meghívóban a bizottság tagjai megkapták. 1. napirendi pontunk Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár asszony tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő köznevelési kérdésekről, 2. napirendi pontunk a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása, a) a bizottság véleményének kialakítása a házszabály 36. § (5) bekezdése alapján, b) döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a házszabály 92. § (4) bekezdése alapján, vitához kapcsolódó bizottságként, mivel nemzetiségi napirendi pontról van szó, 3. napirendi pontunk pedig az egyebek. Van-e a napirendi javaslatához valakinek észrevétele, kiegészítése? (*Nincs jelentkező.*) Ha nincs, kérem, hogy kézfeltartással szavazzunk a napirendi javaslat elfogadásáról. (*Szavazás.*) Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma) tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő köznevelési kérdésekről

Rátérünk az 1. napirendi pontunkra. Külön öröm számunkra, hogy Czunyiné dr. Bertalan Judit államtitkár asszony mégis részt tud venni a bizottságunk ülésén. A meghívólevelünkben a bizottság tagjainak javaslatai alapján az országos nemzetiségi önkormányzatokkal végzett konzultáció alapján (*Dr. Turgyán Tamás megérkezik az ülésre.*) - dr. Turgyán Tamás is megérkezett, tehát 13 szavazattal folytatjuk a tanácskozásunkat - egy részletes, lehet, hogy túl részletes vagy bőséges témajavaslatot, kérdéskört állítottunk össze államtitkár asszony részére, amely érinti a köznevelés-szervezési feladatokat, a tankönyvellátást és más különböző területeket. Javaslom, hogy adjuk meg a szót államtitkár asszonynak, és választ várunk a felvetett kérdéseinkre.

Czunyiné dr. Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár előzetes kérdésekre adott válaszai

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Én is nagy tisztelettel köszöntöm a

bizottság tagjait, és hadd bocsássam előre, hogy köszönöm szépen a meghívást és az államtitkárság nevében a lehetőséget arra, hogy a bizottság képet kapjon egyrészt jelenleg aktuális, az államtitkárságon is megoldásra váró problémákról, amelyeket a kérdésekben fel is vetettek. Néhány dologban tudok konstruktív megoldási javaslatot tenni, néhány esetben pedig azt szeretném kérni - ezt előre bocsátom -, hogy ahol a válasz vagy az írásban megküldött kérdésekre való reflexió nem elégíti ki a bizottság tagjait, vagy nem kellő mélységű a válasz, ott a kabinetfőnök úron keresztül Sipos Imre helyettes államtitkár úr titkárságán dr. Madarász Hedvig kolléganőt ki fogom jelölni a nemzetiségi oktatással kapcsolatos ügyek direkt szakmai kapcsolattartójának. Az együttműködés nyilván többszintű, az első szint a jogalkotásnál az előkészített anyagok véleményezése, egyeztetése, és van a parlamenti szakasz, amely most is a 2. napirendben a költségvetést érinti. Az nyilván közös érdekünk, hogy a nemzetiségi oktatás, mint a köznevelés egy jelentős szelete, a köznevelési törvénynek megfelelően tudjon illeszkedni a 2011-12. években átszervezett és más alapokra helyezett értékalapú magyar köznevelési rendszerbe. Tehát a konkrét javaslat fősztályvezető asszony kijelölése a további együttműködésre. Kérem elnök urat, hogy a bizottság részéről is egy szakmai kapcsolattartó vegye fel a kolléganóval az államtitkárságon a kapcsolatot.

Most pedig megpróbálom az előre megküldött és írásban vázolt problémákra az államtitkárság álláspontját, illetve a köztünk lévő kérdőjeleket vagy megbeszélendő területeket röviden elmondani.

Az első kérdés a köznevelési megállapodások körére vonatkozott. A nemzetiségi iskolák tekintetében a fenntartókkal kötendő köznevelési megállapodások prioritást élveznek. Minden esetben az államtitkárság a miniszter úr számára döntésre egy és öt év közötti időtartamban a törvény szerint terjeszti fel a megkötésük jóváhagyását. Itt több ügyben egyeztetés van, és több jogállású intézmény van a portfólióban, s most nem szigorúan a nemzetiségi iskolákra gondolok. Az államtitkárság egyöntetű álláspontja, hogy a köznevelési szerződések tekintetében egy olyan munkát el kell végezni, ami a szabályozást és az egységes elv szerinti szerződéskötést jelenti. Ennek okán került már az elmúlt két esztendőben is határozott időben egy évben meghatározásra ezeknek a szerződéseknek az időtartama. Ez nem célzott, címzett vagy a nemzetiségi fenntartókat érintő probléma, hanem egy generális átvizsgálása ennek a szerződési körnek, de ezek természetesen a támogatott soron kerültek felterjesztésre a miniszter úr felé. Igyekszünk a határidőben, illetve a felterjesztésben sürgetni ezeknek a megállapodásoknak az aláírását.

A tankönyvekkel kapcsolatos kérdésekre hadd adjak egy sommás választ. Ami a tankönyveket érinti: a fejlesztés, a tartalomfejlesztés, a nemzetiségi tankönyveket, a kétnyelvű iskolákat érintő kompatibilis tankönyvek tekintetében az OFI az egyértelműen kijelölt tankönyvfejlesztésért felelős háttérintézmény. Ez az eddig futó projektek keretében, illeszkedve a nemzeti alaptantervhez kötött tankönyvfejlesztéshez, halad előre. A főigazgató úrnak jelezni fogjuk, hogy külön egyeztetést folytasson a nemzetiségekkel a nemzetiségi tankönyvek tekintetében. A tartalomfejlesztés szempontjából szerintem ez a fontosabb kérdés, hiszen nem mindegy, hogy ezek a tankönyvek milyen minőségben és milyen tartalommal kerülnek az iskolákba, illetve kerülnek megírásra, megalkotásra, és hogy ezeknek a keretfeltételei hogyan állnak.

A tankönyvek ellátásával összefüggő szervezési probléma tekintetben egy rövid mondatom van. A KELLO ügyvezető igazgatója nemcsak a nemzetiségi iskolákat érintő tankönyvellátási problémák tekintetében kapott záros határidőn belül feladatot az ellátás jövő évi megtervezésére, hanem összességében a tankönyvellátásra, hiszen

vannak még olyan tankönyvi specialitások a rendszerben, amelyek nem egészen pontosan az általános tankönyvi szabályok vagy feltételek szerint mennek. Kis kiadóról vagy kis példányszámban nyomtatott tankönyvekről beszélünk, a speciális igényű, mondjuk a tankönyvellátás, a nemzetiségi iskolák idetartoznak, tehát az ő jövő évi tankönyvellátásuk tekintetében a közeljövőben, tehát még most, november hónapban a KELLO-nak a miniszteri biztos úrral együtt egyeztetnie kell néhány iskolai fenntartóval a jövő évi tankönyvellátás megszervezésének előkészítése okán.

A technikai és a tankönyvellátás szervezését érintő logisztikai ismeret miatt arra most nem térnék rá részletesen, hogy a KELLO-tól külön terjesztés, vagy egy másik ágon, vagy praktikusán mi. Ismerem a problémáikat, abszolút tudom, hogy mi a kérdés lényege. Tehát azt szeretném, ha a kisebb példányszámú vagy speciális programokhoz kapcsolódó tankönyvellátással - KELLO-n belül vagy KELLO-n kívül, ez már csak technikai kérdés -, az állami tankönyvellátással egyidejűleg és időben megérkezzen az iskolákba a tanévkezdésre, tehát e tekintetben a KELLO-nak van feladata, határideje, hogy berakja a jövő évi tankönyvellátás programjába minden tekintetben.

A nemzetiségi szakértők tekintetében hadd menjek egy picit mélyebbre! Általánosan az országos szakértői névjegyzékbe kerülés feltételeinek részletes szabályait az Oktatási Hivatal honlapjáról elérhetjük. Ezt a nemzeti köznevelésről szóló törvény meghatározza. Ennek keretében gyakorlatilag a nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés, oktatás területén 139 szakértőt, esélyegyenlőségi szakterületen 394 szakértőt tartunk nyilván az Oktatási Hivatalnál. A pedagógus előmeneteli rendszerről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló '92. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. kormányrendelet szerinti és a pedagógusminősítési eljárásban résztvevő szakértők kiválasztásának folyamata megkezdődött, felkészítésük június óta folyamatos, és a napokban is vagy jelen pillanatban is zajlik. Lekértem azt a számot, hogy hány nemzetiségi nevelési oktatásban érintett pedagógus jelentkezett és vesz részt az oktatásban. Ez jelen pillanatban 25 fő, és közülük 10 fő nemzetiségi óvodapedagógusként regisztrált a képzésben. Azt gondolom, hogy a tartalom és a létszám tekintetében ez most egy projekt, egy uniós projekt finanszírozása keretében valósul meg. Szerintem ez konkrétan olyan tartalmú kérdés, ami tekintetében a kabinetfőnök úrnak és az OH vezetőjének a mélységig le kell menni és megnézni, hogy hogyan lehet mondjuk úgy egyenműen a szakértői bázist biztosítani a nemzetiségi iskolák számára.

Egyébként azt tudjuk mondani, hogy bármilyen más vizsgálónöki, korábbi szakértői vagy pályázati bírálói kapcsolatok tekintetében is azt tudjuk mondani, hogy a nemzetiségi iskolákban tanító pedagógusok, pedagógiai szakértők jelenléte minden ilyen pályázatnál, mondjuk úgy, kevésbé volt aktív, tehát arányaiban nem reprezentálta a magyar köznevelés portfólióján belüli, mondjuk úgy, arányokat a nemzetiségi iskoláknak. Azt gondolom, itt talán először egy szakmai közelítés, egy tájékoztatás és egy alaposabb megismerése szükséges a rendszernek, a megismertetése. De már a felkészítőkön, a tájékoztatókon sem láttuk annyira az aktivitást, úgyhogy azt gondolom, ez az a terület, ahol az együttműködést meg kell kezdeni annak érdekében, hogy a nemzetiségi szakértői feladatok, illetve a szakmai szolgáltatások tekintetében is előre tudjunk lépni.

Van itt még, írtak össze a kollégák problémákat, de szerintem itt ez a generális probléma, hogy a reprezentációja a nemzetiségi iskoláknak nem jelenik meg a szakértői, szaktanácsadói és a tanfelügyeleti szinten. Ez önkéntes volt, a szakértői névjegyzék is mutatja, hogy ott is jóval csekélyebb az arány, mint más szakértői tevékenységet nyilvántartó hivatalos adatbázisban arányokat képviselve.

Az élő idegen nyelv oktatása tekintetében általános, generális szabály a köznevelési törvény előírása. Ez feszültségforrást jelent, én azt látom, csak a 9-10. évfolyamon, és csak a második idegen nyelv oktatásában lehet eltekinteni. Ez a szabály a köznevelési törvény vitájakor, illetve annak előkészítésekor több szempontból mérlegelésre került. Nem mondom azt, hogy szükséges megnyitni a vitát, a törvényt e tekintetben viszont lehet egy tapasztalati, mondjuk úgy, ismeret alapján újragondolni ennek a kérdését, és nézzük meg, hogy hogyan tudjuk közelíteni a szabályozást a nemzetiségi iskolák gyakorlatához. Ahogy egy fő szabály húzódik végig a köznevelési törvényen, az pedig a jövőbeni, tehát nem most és a most végző gyermekek számára, de a jövőben a felsőoktatásban és a diploma megszerzéséhez vezető úton a középiskola végéig történő nyelvvizsga megszerzése a cél. Itt viszont, mivel a nemzetiségi iskolákat a köznevelési törvény elismeri akként, mint amely az általános köznevelési feladatok ellátását végzi amellelt, hogy specifikumaként megjelenik a nemzetiségi jellege, ezért itt nem lehet generálisan eltérő szabályt alkalmazni. Meg kell nézni, hogy hogyan lehet a programokat, mondjuk úgy, közelíteni. Ebben is egy kicsit mélyebb egyeztetést javasolnék.

A nemzetiségi nyelvoktatásra előírt időkerettől való eltérés: itt egy általános problémával találkozunk nemcsak a nemzetiségi iskolák, hanem minden magyar köznevelési intézmény, a tananyag tartalma, mondjuk úgy, általános, előírt követelményei, a rendelkezésre álló oktatási idő, időkeret, tanóra és a napi óra 45 perce. Nem szeretném a problémát elvinni máshová, ugyanakkor itt az a kardinális probléma, hogy a gyermekek leterheltsége, a letanítandó órák és a kötelező tartalmak, a szabadon választható vagy szabad időkeret terhére bevezethető tartalmak hogyan arányulnak vagy hogyan arányosíthatóak. Azt gondolom, hogy óraszám csökkentésére szintén elvi okok miatt nem látok pillanatnyilag lehetőséget. Ugyanakkor azt kell látni, hogy azt bizonyára át kell gondolni, hogy a tananyagok tartalma tekintetében mennyi az elvárt. Most mondok egy mondatot. Ha megnézzük a magyar iskolarendszert, akkor az általános ismereti tankönyvek tekintetében - magyar, irodalom, történelem vagy szaktantárgyak tekintetében - sem mindig jutunk el a tankönyv végéig. Tehát a tankönyvfejlesztésben is meg kell, hogy jelenjen ez a fajta terhelés, terhelhetőség és időkorreláció. Itt is ezt az alapproblémát hozta fel ez a kérdés, vagy annak a következtében jelenik meg ez a kérdés.

Finanszírozási kérdések. A vendégtanárok esetében konkrétan a fogadó intézmények költségvetéséből történik meg a finanszírozás, azt mindig ebből a körből kell biztosítani. Itt vannak eltérések, itt már a KLIK-kel összefüggő gazdálkodási együttműködésre utaló kérdések is vannak. E tekintetben azt tudom önöknek mondani, hogy a KLIK-nél előkészítettük az egységes és azonos protokollok szerinti gazdálkodás szerkezeti szabályait. Önök jelen pillanatban még csak a tervezett átalakítások sajtóban megjelenő híreit hallhatják. Be fog menni a kormány elé a középszintű KLIK-irányító létrehozatala, ami arról szól, hogy részint az itt is nevesített problémák esetében, de más ügyekben is egy középszintű irányítóval, egy megyei szervezettel úgy, hogy megerősítjük a járási KLIK-ek feladat- és hatásköreit, jogosítványait, ezek a gazdálkodási problémák is el tudnak tűnni. Nota bene a 2015. évi költségvetésben már figyelemmel voltunk a 2014. évi pénzügyi működési problémák kezelésére. Tehát a KLIK többletforrásokat kap a 2015. évi költségvetésben mintegy 50 milliárd forint értékben. Ebből a pedagógus-életpályamodellhez kapcsolódó bérrendezés az egyik tétel, a másik pedig a működési, dologi kiadásokat biztosító tétel. Azt gondolom, hogy ez is egy praktikus szervezeti kérdés, és itt is elindultunk a megoldás felé. Tehát ez is inkább szervezeti, mintsem szabályozási kérdés, hogy ki fizeti, hol fizeti, honnan fizeti. Jogszabályi előírás van, és

ha a nemzetiségi iskola programja tartalmazza, akkor a fenntartóval való egyeztetés mentén ezeket rendezni lehet a jövőben.

De hogy semmit ne hagyjak megválaszolatlanul: az óvodapedagógus szakra való jelentkezésnél nem háritva a kérdést, de a felsőoktatási felvételikbe történő bármilyen pontbeszámítás vagy kedvezmény-elismerés a felsőoktatási államtitkárság kompetenciája. Azt gondolom, hogy a velük való egyeztetés is sok más okból a bizottság napirendjén van. Mi e tekintetben nem vagyunk illetékesek.

A külföldi tanulók érettségi vizsgája magyar nyelv és irodalomból. Ez az a specifikum a magyar köznevelésben, amelyben elvi oldalról és a nemzeti gondolkodás oldaláról nem látok elmozdulást, de más oldalról feltéve ez a kérdést: a köznevelési törvény viszont biztosítja azt, hogy a magyar mint idegen nyelv lehessen érettségi vizsga. Ez az átmeneti lehetőség van.

Röviden ennyit kívántam elmondani. Látom, érzem, hogy nem minden válasz volt részletekbe menőig kielégítő, ugyanakkor majd egy szakmai egyeztetést követően ismételten tudunk ezen a szinten is további egyeztetést folytatni. Köszönöm szépen.

Kérdések, válaszok

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, tisztelt államtitkár asszony. Most az azonnali kérdések és válaszok percei következnek. Egy dologra szeretném felhívni a figyelmét. Említette, hogy a KELLO már a jövő évi tankönyvellátási javításokra készül. Én legutóbb olyan hírt kaptam, hogy az idén még nagyon nagyok a problémák. November eleje van, és a békéscsabai szlovák iskolába 28 féle tankönyv nem érkezett meg, ebből 21 nemzetiségi nyelvű tankönyv, illetve munkafüzet. De hasonló a helyzet Tótkomlóson is, ott 12 féle tankönyv nem érkezett meg. Ezt azért említem, mert ennek a fenntartója az Országos Szlovák Önkormányzat, amelynek viszont már kiszámlázták a tankönyvek árát - és be is fizette azt -, anélkül, hogy pályázatot írtak volna ki, amelyben ez az összeg megpályázható. Ez iskolánként 5-6 milliós tételt jelent. Tehát az idén is komoly a probléma, még ebben az évben is van bőven tennivaló. Nem tudom, hogy erre mit lehet válaszolni.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A nevesített intézmények esetében azonnali intézkedést fogok az ügyvezető igazgató úr esetében elrendelni. Éppen ezért kell már ebben a hónapban megkezdeni a jövő évi tankönyvellátás megszervezésének programozott előkészítését. Ha van ilyen konkrét iskolát érintő dolog, akkor kérem a jelzést, és azonnali intézkedéssel megnézzük, hogy mi a gond és beavatkozunk. Szerintem egyértelmű, hogy a tankönyvellátás idején, bármilyen intézményben megjelenő problémáiért ebben az esztendőben felelőst kell, hogy keressünk, mert a rendszer előkészítése alapján alkalmasnak kellene lennie arra, hogy időben megérkezzenek a tankönyvek, még a szeptember 5-ei pótrendelési határidőhöz kapcsolódó teljesítési határidők esetében is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Heinek Ottó, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke is jelezte, hogy náluk is vannak ilyen problémák, de ez nyilván másokat is érint, ezért ki fogjuk egészíteni ezt a listát.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Bocsánatot kérek! Én is lekérek egy listát a mai napon a KELLO-tól, a rögzítési felületükön elméletileg látni kell a rendelést, az ütemezést, a postára adást és a kiszállítást. Még ma délután - Csaba, erre figyeljünk oda - átadjuk

elnök úrnak a mi tudásunkat, viszont azt kérem önöktől, hogy az önök mindennemű tudását mi is kapjuk meg, iskolára lebontva.

ELNÖK: Elkészítjük, köszönjük szépen. Bár azt mondtuk, hogy az állandó meghívottak akár szavazás nélkül is szólhatnak, de tegyünk eleget minden olyan szabálynak is, amiket nem érzünk magunkra nézve aktuálisnak. Aki egyetért azzal, hogy Heinek Ottó elnök úr is hozzászóljon a vitához, kérem, kézfeltartással szavazzon. *(Szavazás.)* Tizenhárom igen szavazat. Parancsoljon, elnök úr!

HEINEK OTTÓ, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Asszony! A német szószólónak, Ritter Imrének egy másik bizottságba kellett mennie, ezért megbeszéltük, hogy én fogok egy-két kérdést feltenni azon a kérdéssoron túl, amit államtitkár asszony megkapott a bizottságtól, és amelyek most éppen aktuálisak.

Az egyik a KELLO-s történet lett volna, de János ezt jórészt elmondta. Én annyiban szeretnék csatlakozni hozzá, hogy a pályázati kiírást a minisztériumnak kellett volna megjelentetni. A probléma azon túlmenően, hogy itt több millió forintot kifizettünk nemzetiségi tankönyvekre, az is, hogy miután bejelentkezett hozzánk a Számvevőszék ellenőrzésre, azon gondolkodom, hogy fogom megmagyarázni nekik azt, hogy több millió forintot úgy fizettünk ki tankönyvekre, hogy még csak a pályázat sem jelent meg, amiből elméletileg majd pénzt kaphatunk arra, hogy kifizessük. S miután ezeket az összegeket a KELLO-nak kifizettük, mert leszámolta, ha majd megjelenik a pályázat, hogyan fogunk elszámolni vele, hiszen már elköltöttük a pénzt a pályázat megjelenése előtt. Ezek nagyon praktikus, de elég nyomasztó kérdések számunkra, azzal együtt is, hogy olyan már volt, hogy a pályázati kiírás késett, de olyan még nem, hogy novemberig, mert augusztusban általában meg szokott jelenni.

Nekem két egyéb megjegyzésem, illetve kérésem, kérdésem lenne. Az egyik a nemzetiségi önkormányzatok közneveléssel kapcsolatos döntésekben való jogosítványait érinti. Az egyetértési és véleményezési jogok meglehetősen szűkültek a köznevelési rendszer átalakítása kapcsán, de úgy tűnik nekem, hogy ezek még tovább szűkülnek.

A napokban kaptunk egy olyan állásfoglalást Brassói főosztályvezető úrtól, amelyben azt írta le, miután kifogásoltuk, hogy egy nemzetiségi iskolaigazgató megbízásánál - erről a kivételes kétéves megbízásról van szó - nem kérte meg a nemzetiségi önkormányzatot, de a tantestületet sem, hogy miután ez egy kivételes lehetőség a köznevelési törvény szerint, ezért nem kérdezzék senkit, a KLIK. Ez a kétéves megbízás egyszer három évvel még meg is hosszabbítható, tehát elméletileg fennáll a lehetősége egy ilyen jogszabály-értelmezésnél annak, hogy öt éven keresztül olyan ember vezet egy nemzetiségi intézményt, akivel kapcsolatban senkinek semmiféle véleményezési joga nem volt. Azt hiszem, ez nem lehet szándék.

Én azt szeretném javasolni, hogy érdemes lenne talán egyszer leülni és valami egységes álláspontot megpróbálni kialakítani arról, hogy hogyan értelmezik a KLIK-nél, a minisztériumban, nálunk, a bizottságnál, a nemzetiségi önkormányzatoknál az egyetértési, véleményezési jogait a nemzetiségi önkormányzatoknak, hogy legyen ebben valamifajta egységes eljárás és szempontrendszer, mert tankerületről tankerületre is változik. Ez lenne az egyik javaslatom, illetve kérésem.

A másik pedig - visszatérve az írásos kérdéssorra - a pedagógiai szakmai szolgáltatásokkal függ össze. Ez bennünket, németeket meglehetősen égetően érint, hiszen gyakorlatilag a jelenlegi szabályozás és a jelenlegi szabályozásban érvényben lévő személyi feltételek, elsősorban a személyi feltételek nagyságrendje miatt kellett felszámolnunk egy pedagógiai intézetet, illetve beintegrálnunk egy köznevelési

intézménybe. Másfél évvel ezelőtt kaptunk ígéretet Hoffmann Rózsa államtitkár asszonytól arra, hogy nagyon rövid határidőn belül megszületik a jogszabály módosítása, és hogy könnyített feltételekkel kisebb létszámigényű pedagógiai szakmai szolgáltatók fognak belépni a rendszerbe. Nem történt ez meg azóta, és bennünket változatlanul nyomaszt a probléma. Kétszázhetvenvalahány német nemzetiségi oktatást folytató iskola van, szeretnénk, ha az ott dolgozó pedagógusoknak tudnánk segíteni a munkáját, és ezt mondjuk legálisan tennénk, és nem mindenféle kényszerátszervezések következményeként, hogy legalább meg tudjuk tartani azokat a szakembereket, akik ebben eddig dolgoztak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Átadom a szót államtitkár asszonynak.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A pályázatok, tankönyvpályázatok esetében nem fogok tudni pontos választ adni, tehát itt meg kell nézni, hogy miért és minek az okán késlekedett. Van véleményem, de erről meg kell győződnöm.

A másik ügyben pedig a pedagógiai szakmai szolgáltatások és a pedagógiai intézetek sorsát generálisan át kell tekinteni, hogy jó helyen legyen a feladat. A rendszer tekintetében vannak átszervezési javaslataink egyebek mellett is, tehát nemcsak a nemzetiségeket érintően, úgyhogy a szabályozás valóban felülvizsgálat alatt van. E tekintetben a főosztályvezető asszonyt javaslom, hogy keressük meg az elkövetkezőkben tételes jogszabályi, jogértelmezési kérdésekben. A KLIK egynemű jogalkalmazási gyakorlata tekintetében a szervezetirányítás átalakításával, azt gondolom, megoldás lesz, tehát más egységes jogalkalmazási kérdésekben is, azt gondolom, egy jól irányított szervezet ezt jobban tudja alkalmazni, úgyhogy ez a változás lényege a KLIK-nél.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót a bizottság tagjainak. Ki kíván kérdést intézni államtitkár asszonyhoz? Előtte még annyit jegyeznek meg, hogy van egy Köznevelési és kulturális albizottságunk, Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony az elnöke, tehát feltehetően meglesz ez a jó kapcsolattartó személy is és az együttműködés is egész biztosan. Igyekszünk ebbe beintegrálni az országos nemzetiségi önkormányzatok szakmai referenseit, és azt hiszem, kialakulhat egy jó együttműködés. Van-e kiegészítő kérdés? *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir szerb szószóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Tisztelettel üdvözlöm államtitkár asszonyt és a bizottságot is. Én csak csatlakozni szeretnék a német elnök úr által elmondottakhoz, hisz ezzel a tankönyvpályázati problémával a mi bizottságunk már a legelső ülésén foglalkozott, amikor a nemzetiségi tankönyvkiadás problémáiról volt szó, a Kroatika igazgatója is itt volt. Mi több fórumon is többször jeleztük ezt a problémát, amit a nemzetiségi tankönyvellátás, illetve a pályázat idejének elmaradása okozott.

Én még két dolgot szeretnék kérdezni a tankönyvellátással kapcsolatban. A nemzetiségi iskoláknál, főleg az anyanyelvű iskolák kérdésében és a kisebb létszámú nemzetiségeknél ez különösen igaz, probléma még mindig annak ellenére, hogy a TÁMOP keretein belül lassan már a TÁMOP-II. vége felé elég nagy számú tankönyvet adtunk ki, még mindig nagyon sok az anyanyelven nem rendelkezésre álló tankönyv. Ezt korábban a minisztérium anyaországi beszerzésekkel oldotta meg, különösen a reáltantárgyak esetében ez nagy segítség volt, aztán ez idővel eltűnt a rendszerből.

Lehetne erről valamilyen fórumon tárgyalni, hogy ez a lehetőség újra megnyíljon a nemzetiségi iskolák számára?

Az előbb említett TÁMOP kapcsán ott időben nem esett egybe a TÁMOP-kiírás, illetve az ott fordítandó tartalmak és a programok változása, tehát jó néhány olyan magyar nyelvű tankönyv került fordításra, amely időközben lekerült a tankönyvjegyzékről. Nyilván ezeknek a könyveknek az Oktatási Hivatal nem adja meg az engedélyt, és nem kerülhetnek a tankönyvjegyzékre, mindazonáltal valamilyen segédlista, vagy nem tudom, régebben voltak ilyen segédtankönyvlisták és egyéb ilyen fogalmak a rendszerben, amíg ezt hozzá nem igazítják az új magyar tankönyvekhez, és a fordításokat nyilván nem tudják pontosítani, valamilyen formában ezeknek a kész anyagoknak az iskolák számára való bocsátását is meg kellene oldani. Ez is lényegesen javítaná a helyzetet, hisz a tartalmaknál igyekeztünk elsősorban a reáltantárgyakat fordítani, ott pedig olyan nagyon nagy változások valószínűleg nincsenek a régi és az új tankönyvek és a programok között. Egy ilyen átmeneti szabályozással ez nagyon nagy segítség lenne az iskoláknak, ha a minisztérium ezt lehetővé tenné. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Röviden: megvizsgáljuk, egyeztetést szeretnék kérni a fordítás, illetve az időeltolódások miatt a jövőben hasonló pályázatok esetében, mondjuk úgy, a harmónia megteremtése érdekében. Kaposi főigazgató urat az OFI-nál javasolom megkeresni, ő felel a tankönyv tartalmi fejlesztéséért, tehát a részletes válaszokat és az összehangolását is a tankönyvek, mondjuk úgy, fejlesztési programjának ő tudja megtenni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Farkas Félix alelnök úr következik, roma szószóló.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Tisztelt Államtitkár Asszony! Dr. Lakatos Szilvia szeretne feltenni önnek kérdést. Szeretném megkérni elnök urat, hogy szavaztassuk meg, hogy a szakértő asszony hozzászólhasson.

ELNÖK: Aki egyetért a bizottság tagjai közül azzal, hogy a szakértő asszony feltehesse kérdést, szavazzon kézfeltartással! (*Szavazás.*) Tizenhárom igen szavazat. Köszönöm szépen. Parancsoljon, szakértő asszony!

DR. LAKATOS SZILVIA szakértő: Köszönöm szépen a lehetőséget. Szeretném megragadni a lehetőséget, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy sem a cigány nép ismerete, sem pedig a cigány nyelvek esetében a beás és a romani nyelv esetében nem állnak rendelkezésre azok a könyvek, amelyek kompatibilisek lennének a kerettantervvel. Ezt konkrétan azért tudom, mert a tanszékvezető docens asszony dolgozott a NAT és a kerettanterv beás nyelv szakmai részének a kidolgozásával, jómagam pedig a romani nyelvvel foglalkozom. A kérdés arra vonatkozna, bár lehet, hogy nyitott kapukat döngöttek, hogy minőségében és szakmailag megfelelő módon elkészült tankönyvek megrendelését tervezik-e, és ha igen, akkor elképzelhető-e az, hogy a romológia tanszék, bár a felsőoktatásban tevékenykedik, ezt a feladatot elláthassa. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Államtitkár asszony!

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Minden ilyen egyedi vagy olyan jellegű történet, amely az országos tankönyvfejlesztési programtól eltér, egyedi megállapodás kérdése. Tehát én azt gondolom, hogy ez ügyben külön egyeztetést az önkormányzati szószóló részéről szintén a tankönyvfejlesztés területén nézzük meg. A tankönyvellátás és a tankönyvfejlesztés programja nem véletlenül került e keretek között meghatározásra a köznevelési törvénnyel egyidejűleg. Van annak tartalmi és elvi oka is, hogy a tankönyvellátás és a tankönyvfejlesztés a jelenlegi keretek szerint megy. Egy generálisan más logikában készülnek most a tankönyvek, ami a hozzájutást, az ingyenességet és a tartalomfejlesztést érinti. Mivel ez egy specifikus dolog, ezért ezt nézzük meg külön.

ELNÖK: Köszönjük szépen a választ. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még valakinek kérdése államtitkár asszonyhoz. Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt Államtitkár Asszony! Engem megragadott az a mondata, amikor magyar nyelven mint idegen nyelven kértek lehetőséget a vizsgára, és akkor ön azt mondta, hogy a nemzeti gondolkodás oldaláról nem lát elmozdulást. Ha jól értelmezem, akkor ez azt jelenti, hogy ezt nem tartják fontosnak és nem támogatják. Vagy egyszerűen csak más prioritásban gondolkodnak? Oda szeretnék kilyukadni, hogy egy kicsit megváltozott a világ, Magyarország - amely mindig is befogadó nép volt, mindig ide jöttek a vendégek, a jövevények, amitől erősebb lett a nemzet - is nyitottabb lett. Kérdezem, hogy rosszul értelmeztem-e azt, amit mondott, illetve hogy mire célzott a nemzeti gondolkodással.

ELNÖK: Államtitkár asszony!

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Bocsássanak meg, de ha van még kérdés, akkor egy körben válaszolnék, mert el kell mennem, és nem tudok kollégát hozni, mert felkészítőn ülnek helyettem és ki kell váltanom őket.

ELNÖK: Igazán nem akarom fenntartani, de van egy konkrét kérdésem. Tudom, hogy ön Komárom-Esztergom megyéhez kötődik, ezért is teszem fel ezt a kérdést. Tegnap információ Tardosbányáról, de ez a probléma másutt is felvetődött. Ott egy kis lélekszámú iskola működik, ahol az elsősök száma nem érte el a 14 főt, amit a köznevelési törvény előír, ezért osztályösszevonásokra került sor. Ennek nyilván nem örülünk és igyekszünk is elkerülni az osztályok összevonását. Kérdésem a következő: a jövőben együttműködhetnénk-e azon, hogy a nemzetiségi törvény alapján már nyolc gyerekkel önálló nemzetiségi osztályt vagy nyelvoktató nemzetiségi osztályt lehessen indítani, hogy a nemzetiségi nyelvoktatás esetén lejjebb szállítsuk az önálló osztályok limitjét?

Ha nincs más kérdés, államtitkár asszonynak adom meg a szót.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Az osztálylétszámok és az indítandó osztályok száma tekintetében egy fontos szempontot kell figyelembe venni, azt, hogy a 8-14 vagy bármennyi gyermeknek megfelelő szintű alapfokú oktatást tudjunk biztosítani akár

állami, akár nemzetiségi, akár más típusú iskolarendszerben. Szerintem akkor tudunk erről tárgyalni, ha ehhez minden feltétel rendelkezésre áll, mert az iskolaszervezet és az iskolarendszer sok nemű és sokféle. Itt az elsődleges szempont a gyermekek biztonságos tudáshoz juttatása, a többi pedig technika. De nem nyilatkoznék arról, hogy e tekintetben el tudunk-e térni. Az is egy társadalmi konszenzuson alapuló döntés volt, hogy az osztálylétszámok, az indítandó osztályok létszámát és az iskola létesítésének vagy további indításának a számait miben határozzuk meg, mert bizonyos küszöbszám alatt már nem lehet minőségi oktatást biztosítani, hiszen itt bizonyos elvek, illetve fizikai feltételek vannak. Részemről semmit nem jelent ez a mondat, de aki iskolában dolgozik, pontosan tudja, hogy mit jelent. Ez nem kiscsoportos foglalkozás, mert az egy másik módszertani kérdés, hanem ez egy intézményműködtetési kérdés, hogy ehhez hány pedagógus, milyen pedagógus, egy nemzetiségi iskolában is milyen pedagógus kell. Tehát a működtetés és a működés létének a formáit át kell gondolni, hogy az valóban olyan tartalmú legyen, amit szeretnének a nemzetiségi fenntartók és iskolák, és amit mi is szeretnénk, hogy az általános műveltség kimenetelénél az érettségihez, a szakképzéshez vagy a főiskolai, egyetemi képzéshez való hozzájutás esélye ne csorbuljon azért, mert egy kisebb intézményből, más feltételek mellett működő intézményből érkezik a gyerekek. Itt tehát több szempont van, mint pusztán az a létszám, ami a köznevelési törvényben küszöbként megjelenik.

Az idegen nyelv oktatása és az élő idegen nyelvű érettségi tekintetében szerintem félreértettük egymást. Lehet, hogy pontatlanul fogalmaztam, amiért elnézést kérek. Azt gondolom, hogy oda-vissza van lehetőség, és ezekben az esetekben a magyar mint idegen nyelv jelenik meg, de a magyar nyelvnek az a fajta érettségije, ami más módon jelenik meg, az abban a logikában nyilván nem mehet, mint a többi tantárgy a magyar rendszerűben. Gondolom, ez a sor volt félreérthető, ezért elnézést kérek, de nem volt ilyen szándékom. Szerintem csak siettem. *(Hartyányi Jaroslava: Köszönöm.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük, hogy államtitkár asszony tájékoztatta a bizottságunkat. Köszönjük a célratörő, konkrét válaszokat és a felkínált további együttműködés lehetőségét, amivel élni fogunk. További jó munkát kívánunk!

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT köznevelésért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Várjuk a kérdéseket, és a kollégák bármikor az önök rendelkezésére állnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Viszontlátásra!

Tisztelt Bizottság! Öt perc technikai szünetet tartunk és utána folytatjuk a munkát.

(Szünet: 10.46 – 11.04)

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk a munkát. Folytatjuk a tanácskozásunkat változatlan részvétellel, 13 szavazattal. Szeretném további vendégeinket is üdvözölni, Kisgergely István felügyeleti vezető urat az Állami Számvevőszéktől, dr. Tordai Edina jogi főreferenst és dr. Fórika László főosztályvezető urat az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalából, illetve Sibalín József igazgató urat a Hercegszántói Horvát Iskolából. Örülünk, hogy körünkben vannak.

Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794.)

A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján

Átérünk a második napirendi pontunk tárgyalására. A második napirendi pont Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló T/1794. számú törvényjavaslattal kapcsolatos. A meghívóban hivatkoztunk a házszabály 36. § (5) bekezdésére, amely szerint az általános vitában 15 perc áll majd a bizottság rendelkezésére. A Házbizottság előtt van egy újabb javaslat, amely szerint a jövő héten kezdődő általános vita során a Magyarországi nemzetiségek bizottságának kedden, szerdán és csütörtökön 20-20 perc áll majd rendelkezésére. Ez egy 30 órás időkeretes vita lesz, a tárgyalás során és az időkereten felül egy óra, háromszor húsz perc áll majd a bizottságunk rendelkezésére is, amennyiben ezt majd holnap a Házbizottság elfogadja.

Most egy általános vitát tartunk, amelynek kiindulási anyaga az az összeállított szakanyag, amelyet az Országos Nemzetiségi Önkormányzatoktól bekért anyagok alapján állítottunk össze, elsősorban Ritter Imre német szószóló úr, az Önkormányzati, költségvetési és külügyi albizottság elnöke. Ő most nincs körünkben, mert a Gazdasági bizottság ülésén vesz részt, de ebből az anyagból indulunk ki, amelyet korábban valóban tárgyalási alapként már jóváhagytunk, és amely főleg négy területen tűzte ki a támogatások növelésének a célját. Ez a nemzetiségi civil szervezetek támogatása, az országos nemzetiségi önkormányzatok támogatása, a működés, a média és az általuk fenntartott intézmények támogatásának növelése, a harmadik terület a települési és területi nemzetiségi önkormányzatok támogatása, negyedik területként a nemzetiségi intézmények beruházására, felújítására, pályázati önrészre külön fejezeti keret biztosítása.

Amikor ezt az anyagot tárgyaltuk, jóváhagytuk, még nem ismertük a költségvetési törvényjavaslatot. Most már beépítettük ezt is. Mindenképpen érdekes dolog - magam is áttekintettem, és mindenki bele tudott nézni, hiszen a titkárságunk mindenkinek elküldte a költségvetés anyagát -, például az országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetése semmivel nem változik a tervezetben, sem a működési és a média, illetve az általuk fenntartott intézmények. Ez maradt a tavalyi bázis. Ritter Imre szószóló úr összegezte a tervszámokat. Ő többek között például ezt írja, hogy a 2015. évi költségvetési tervszám ezen a négy területen 3 milliárd 947 millió forint körülbelül, tehát kevés híján 4 milliárd forint, viszont a tavalyi bázisösszeg 4,6 milliárd forint volt. Tehát valamivel több mint 600 millió forinttal csökkent a tervezetben, a jövő évi költségvetési tervezetben erre a négy területre szánt összeg, mi pedig körülbelül 120 százalékos emeléssel számolunk ezen a négy területen. Tehát meglehetősen nagy az olló a két számadat és szándék között, tehát valahol innen kívánunk elindulni. Mindenki megkapta ezt a táblázatot, és kérem a bizottság tagjainak az észrevételeit, véleményeit. Vitassuk meg, hogy hogyan induljunk tovább.

Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

Hozzászólások

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Először is szeretnék köszönetet mondani Ritter Imre német szószólónak, aki nagyon alapos munkát végzett. Amikor megnéztem azokat az igényeket, amiket beadtunk, megállapítottam, hogy még szerények is voltunk. Egyeseknél biztosan indokolt az emelés. Azt

gondolom, hogy mire elindul a tárgyalás - ami lehet, hogy már el is indult -, egy stratégiát kell kidolgoznunk, hogy mit szeretnénk elérni. Ne ringassuk magunkat abban az álomban, hogy egy ekkora emelést meg fogunk kapni! Azt hiszem, ezt már látjuk is a visszajelzések alapján. Viszont egyértelműen a kormány tudomására kell hozni, hogy egyes területeken muszáj megtenni a költségvetés emelését, s nemcsak azért, mert már legalább hét-nyolc éve nem történt semmi - vagy ha igen, csökkenés -, hanem azért is, hogy lássák, az újonnan létrehozott szószóközi intézmény valamit letett az asztalra, valamit szeretne elérni a nemzetiségek érdekében. Ez tehát már egy kicsit politikai ügy is.

Ha változatlan marad a költségvetés a tavalyihoz képest és nem nyerünk semmit, akkor nekünk nagyon komolyan lobbiznunk kell ebben az ügyben. Mert itt nemcsak a költségvetés magasabb igényéről van szó, hanem arról is, hogy a szószóközi intézménye most először tud beleszólni a költségvetés előkészítésébe, amire eddig nem volt esélyünk, hiszen eddig csak az utolsó pillanatban ismertük meg a költségvetést. Nem tudom, milyen szinten és hogyan, de úgy tudom, hogy egyesek már tárgyalnak a kormánypárti és az ellenzéki pártokkal. Alaposan meg kell indokolni azt, hogy most nagyon fontos a nemzetiségi civil szervezetek, valamint a helyi önkormányzatok támogatása. Ha itt nem nyerünk semmit és a helyi önkormányzatok támogatása a jelenlegi szinten marad, s továbbra is csak ilyen nevetséges összeget kapunk, akkor egyszerűen megszűnnek a helyi önkormányzatok. Én már látom, hogy az embereknek elment a kedvük, egyesek már a saját pénzüket áldozzák azért, hogy az önkormányzat működni tudjon. Persze olyan is van, hogy kapnak támogatást a helyi önkormányzattól.

Véleményem szerint a helyi önkormányzatoknak minden nemzetiség esetében egységes támogatást kell adni. El kell érni, hogy hivatalonként legalább 10 milliót kapjunk azért, hogy az állami igényeknek megfelelő hivatalt tudjunk működtetni az önkormányzatokban. Lehet, hogy a nagy önkormányzatoknak még van valamennyi kapacitásuk, de a kicsi önkormányzatoknak egyszerűen nincs. Ha nem kapunk legalább ennyit, akkor az összes állami támogatás előbb-utóbb arra megy, hogy egymást irányítgatjuk, szépen rendszabályozunk, gyártjuk a papírokat, de országos rendezvények szervezésére, az iskolák támogatására, az oktatás támogatására vagy bármi olyasmire, ami a kulturális autonómia folytán az önkormányzat feladata, egyszerűen nem fog pénz jutni.

Legalább ezeken a területeken érjünk el előrelépést, és ne nyugodjunk bele abba, hogy azt mondják, nincs erre pénz. Találjanak rá forrást! Én látom, hogy hol lehetne erre átcsoportosítani. Köszönöm.

ELNÖK: Amikor a módosító javaslatokat készítjük, akkor meg is kell találnunk a forrásokat. Kissné Köles Erika következik, őt követi Alexov Lyubomir, majd pedig Heinek Ottó elnök úrnak adom meg a szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Kedves Vendégek! Én is úgy gondolom, hogy nekünk ragaszkodnunk kell bizonyos előrelépésekhez. Amit én a Ritter úr által összeállított címrendben egy kicsit megváltoztatnék, az az, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok támogatása és a települési, területi nemzetiségi önkormányzatok támogatása címszavakat helyezném inkább fókuszba. Nyilvánvaló, hogy a nemzetiségi civil szervezetek támogatása is nagyon fontos, és beruházásokra meg felújításokra is szükségünk lesz, de valamennyien láttuk azokat a számokat, amelyek a költségvetési javaslatban megfogalmazódnak. Nagyon hatékonyan kell indokolnunk azt, hogy szükség van az országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetésének az emelésére.

Egyetértek Jaroszlavával abban, hogy a törvény minden országos nemzetiségi önkormányzat számára ugyanazoknak a feladatköröknek az ellátását írja elő. Persze ahol több munkatársra van szükség, mert lényegesen nagyobb a hivatal, ott az arányok függvényében az összeg is valamelyest változik, de ebből nem lenne szabad engednünk, csakúgy, mint a helyi önkormányzatok támogatásából sem. Valamennyien tudjuk, hogy a feladatalapú támogatások elbírálása pillanatnyilag - finoman fogalmazva is - gyerekcipőben jár. Ha valaki nem tud jól lobbizni a feladatalapú támogatások kiosztásánál, az lemarad. Én háromszor reklamáltam meg a megállapított pontszámokat, és utólag mindig sikerült több pénzhez jutnunk. De ezt a kört kellene kihagyni, mert éppen elég teendők van.

A legtöbb helyen az elnökök, az elnökhelyettesek és a képviselők ingyen dolgoznak. Ha a települési önkormányzat nem támogatja 2, 3 vagy valamennyi millióval a nemzeti önkormányzatok működését - márpedig a legtöbb helyen nem támogatja -, akkor ezek az emberek gyakorlatilag szívességből látják el ezt a feladatot, és tényleg attól félünk, hogy okafogyottá válik a fenntartásuk, mert ennyi pénzből igazán eredményes nemzetiségi tevékenységet nem lehet folytatni. Nyilván valamennyien örülnénk, ha a civil szervezetekre is több pénz jutna, de a prioritások megállapításánál szerintem oda kell figyelnünk erre.

A 20 percekét pedig használjuk ki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alexov Lyubomir szerb szószóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Újfent mindenkit tisztelettel köszöntök. Bár egyetértek az előttem szólókkal, mindazonáltal úgy gondolom, hogy nem egymást kellene győzködnünk arról, hogy mennyire fontos az önkormányzatok, a civil szféra és a fejlesztések támogatása. Akik régebb óta csináljuk ezt, tudjuk, hogy mintegy 8-10 éve ugyanazon a nominálértéken vannak a támogatási összegek, ha éppen nem csökkentek, mint például a települési nemzetiségi önkormányzatok támogatásai.

Igazából azért kértem szót, mert - mint írásban is jeleztem; remélem, eljutott elnök úrhoz - mi megbíztunk egy csapatot, két-három embert, hogy a különböző frakciókkal, a frakcióvezetőkkel folytassanak tárgyalásokat. Köszönöm Imrének és mindenkinek, aki ebben részt vett, de úgy érzem, nem lenne hátrányunkra, ha időnként tájékoztatnának minket. Azért nem a „beszámolás” szót használom, mert ilyen kötelezettségük nincs, de jó lenne, ha nem a szerb újságból kellene tájékozódnom. Ennek a múlt heti száma a Pest Megyei Nemzetiségi Szerb Önkormányzat alakuló üléséről tájékoztat, és kiemelt helyen hozza az ott megválasztott elnök nyilatkozatát, aki a német szószólóval való találkozás és a tőle kapott tájékoztatás alapján tényként közli, hogy növekszik a megyei és a települési önkormányzatok támogatása.

Ezek szerint van, aki többet tud, mint amennyit mi tudunk az adott pillanatban. Én örülök, hogy a szerb újság ennyire felkészült és ennyire naprakész, de én kellemetlenül éreztem magam, amikor tőlem kérdezték, hogy ott ülsz a bizottságban, miért nem tőled tudjuk ezeket a jó híreket. Úgyhogy én mindenképpen kérném ezeket az információkat, hogy ez a tárgyaló delegációnk milyen eredményeket ért el, kinek a támogatását bírjuk ebben az érdekkijáró vagy lobbizó tevékenységünkben, illetve ha ez nem publikus, akkor ezt is mondjuk meg, de akkor ne az újságból értesüljek arról, hogy mégis történt előrelépés ebben az ügyben. Ha meg nem történt, akkor bánjunk csínjában a szavakkal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tartok tőle, hogy informáltabb a szerb újság, mint a tárgyaló delegáció tagja is.

Heinek Ottó elnök úr, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke kért szót állandó meghívott vendégünként. Kérem, aki hozzájárul ahhoz, hogy szót adjunk neki, szavazzunk kézfeltartással! *(Szavazás.)* Tizenhárom igen. Köszönöm szépen. *(Hartyányi Jaroslava: Ha egyszer megszavaztuk valakinek, aki itt van, hogy hozzájárulunk, akkor ne kelljen szavazni minden egyes felszólalása előtt. - Zaj.)*

ELNÖK: Másik napirendről van szó, talán csak ezért gondoltuk, ezek formaságok. Tessék, elnök úr!

HEINEK OTTÓ, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke: Köszönöm szépen. Azért kértem szót így az elején, mert el kell mennem, és csak két-három olyan mondatot szeretnék mondani, amit szeretnék a figyelmetekbe, a bizottság figyelmébe ajánlani a kiküldött anyaggal kapcsolatban részben, illetve talán most már két mondatban reflektálva arra is, ami eddig elhangzott. Abban nagyon egyetérték Jaroszlavával, hogy célszerű lenne egységes stratégia mentén tárgyalni ezeket a javaslatokat, illetve egyáltalán a költségvetést, különösen azzal értek egyet, hogy azt hiszem, ez lesz az a pudingpróba a szószóközi intézmény számára, amely majd megmutatja, hogy milyen érdekérvényesítő képességgel rendelkezik a bizottság, a szószóló, illetve nyilván nem gyengíti ezt az érdekérvényesítő képességet, ha az országos önkormányzatok is beállnak ezek mögé a kezdeményezések mögé. Ez lenne az egyik megjegyzésem.

A másik: amit Jaroszlava mondott a hivatalokkal, illetve az országos önkormányzatok támogatásával kapcsolatban, én azzal egyetérték, hogy kellene egy egységes alapot meghatározni, amivel minimum mindenkinek a támogatását emelni kell, onnantól kezdve persze meg kell nézni a differenciálás okait is. Hogy a magunk példájánál maradjak, 4 milliárdos költségvetést kezelünk, háromezernél több gyerek tanul az iskoláinkban, az általunk fenntartott intézményekben már több mint 250 ember dolgozik, nyilván más az apparátus, amely ezt működtetni kell hogy tudja. Gondolom, ebben egyetértünk Jaroszlavával.

Magához az anyaghoz, illetve ahhoz is, amit Erika mondott, én a civil szervezeteket változatlanul prioritásként javasolom kezelni. Ha a civil szervezetek elszorvadnak, akkor nem lesz bázisa az önkormányzatainknak, nem lesz mögötte semmi. Rendkívül fontosnak tartom, hogy a civil szervezetek támogatása érdemben változzon meg. Hallok olyanokat, hogy az a kezdeményezés, hogy a nemzetiségi forrásokon belül legyen civil szervezeteknek emelés, ez azzal az indoklással vélhetően majd el lesz utasítva, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap forrásai rendkívül jelentősen bővülnek. Akkor viszont azt kellene elérni vagy megpróbálni elérni, amiről nagyon sokszor évekkal ezelőtt már beszéltünk, hogy a Nemzeti Együttműködési Alapnál - leánykori nevén NKA-nál - legyen külön nevesített nemzetiségi forrás. Ha igaz az, hogy jelentősen emelkednek ott a források, akkor abból kell nekünk kapnunk egy szeletet, a kis egyesületeink egyébként nem versenyképesek azokkal a szervezetekkel, amelyek ott egyébként jelentős forrásokat szoktak kapni.

Végezetül, a táblázat alatt van két megjegyzés, a második megjegyzés arra vonatkozik, hogy a beruházási, felújítási keret és a pályázati önrész egyik alternatívája lehetne az, ha a nemzetiségi önkormányzatok részére is megnyitásra kerülnének a települési önkormányzatok által megpályázható források. Nagyon óva intenek attól, hogy ezt az alternatívát egyetlen alternatívaként felvessük, ugyanis ez nem más, mint szemfényvesztés. Ha van olyan helyzet, hogy a nemzetiségi önkormányzatok számára

nem nyitottak azok a pályázati keretek, amelyek egyébként az önkormányzatok számára nyitottak, akkor az diszkrimináció. Ez az ajánlat nem más, mint egy fennálló diszkrimináció megszüntetése, tehát semmi többet nem jelent.

Kettő: ha megnézik a Széchenyi 2020-at, megnézik azokat a prioritásokat, azokat a területeket, amelyeket uniós forrásból kiemelten fejleszteni lehet, oda mi nem férünk be. Gyakorlatilag egyetlen helyre férünk be: fűtéskorszerűsítés, energetikai korszerűsítés, mit tudom én. Az intézményeink, amelyeknek az épületállaga rossz, romlik, felújításra szorul, ide nem férnek bele. Változatlanul fontosnak tartanám és javasolnám, hogy kezeljétek prioritásként, hogy legyen elkülönített forrás a nemzetiségi intézmények, országos önkormányzatok, helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények beruházásaira, felújításra, fejlesztésre. Köszönöm szépen. Ennyit szerettem volna javasolni és kérni a bizottságtól, és elnézést kérek, megyek is.

ELNÖK: Köszönjük szépen, elnök úr. Azt hiszem, a hozzászólásaid nagyon hasznosak voltak, és sokban egyeznek már az alakuló koncepciókkal. *(Jelzésre:)* Farkas Félix roma szószóló úr, alelnök úr kért szót. További jó munkát kívánok! *(Heinek Ottó távozik a bizottsági ülésről.)*

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nem szeretném szaporítani a szót. Mindazokkal egyetértek, akik azt mondták, hogy amennyiben nem lesz emelés az országos, területi, illetve helyi nemzetiségi önkormányzatok finanszírozásában, nem lesz előrelépés. Már láthatjuk ennek a hatását, hiszen a megalakult nemzetiségi önkormányzatok közül nagyon sokan beadták a kulcsot, feloszlatták az önkormányzatot, látván, hogy ebből a pénzből nem lehet működni. Ez káros hatással lesz az önkormányzatra és a helyi önkormányzatra is, hiszen nagyon sok olyan pályázat van, amelyben a nemzetiségi önkormányzatok egyetértése vagy hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy különböző támogatásokhoz jussanak. Bizony-bizony eleshetnek azok az önkormányzatok is ettől a támogatástól, amennyiben itt nem lesz előrelépés, még egyszer mondom, ez a helyi önkormányzatokra is ki fog hatni. Azt kérem a tisztelt bizottságtól, hogy ezt is kellőképpen kommunikáljuk azok felé, akik a költségvetést majd el fogják fogadni, mert ez bizony nem lesz jó hatással. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más észrevétel, kérdés? *(Jelzésre:)* Hartyáni Jaroslava, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Bocsánatot kérek, Arczt Ilonát szeretném üdvözölni. Valamiről lemaradtam, mert ezek szerint Ilona itt dolgozik nálunk. Szakértőként dolgozik?

ELNÖK: Szakmai segítője a titkárságunknak.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Nagyon örülök. Nagy szeretettel köszöntöm.

ELNÖK: A titkárságunk munkatársait egészében véve üdvözöltem őt is. *(Közbeszólások: Sűrűbben kéne bizottsági ülésre járni! - Derűltség.)* Tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Mostantól kezdve sűrűbben járok, mert ma átadom az önkormányzatot. Először is csak Ilonát szerettem volna üdvözölni, mert örülök, hogy itt van.

A másik, hogy tudjuk-e, hogy mikor kezdődik - van-e terv erről - a parlamentben a költségvetés vitája.

ELNÖK: Mondom rögtön, de előtte kérdezem, hogy van-e még kérdés vagy észrevétel, és utána válaszolok. *(Nincs jelentkező.)* Ahogy említettem, jövő héten kedden, szerdán, csütörtökön már az általános vita kezdődik 30 órás időkeretes tárgyalásban. Negyven perc az előterjesztő, az Állami Számvevőszék, a vezérszónokok, és jön sorban minden, és 20 perc áll a mostani elképzelések szerint a nemzetiségi bizottság rendelkezésére is kedden is, szerdán is, csütörtökön is. Ez az általános vita.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Igen, ez az általános vita. Múltkor nem voltam itt - annak oka van, hogy az önkormányzatot adom át -, ezért kérdezem, hogy kijelöltük-e az előadókat és milyen témában. Vagy erről még nem tárgyaltunk?

ELNÖK: Ez a mai megbeszélésünk tárgya. Most egy általános megbeszélés, vita folyik a költségvetésről, hogy mik legyenek a prioritások, az irányok, az elképzeléseink, mi legyen a taktikánk annak az anyagnak az alapján, amit Ritter Imre szószóló úr összeállított. Majd arról is döntünk, ami már elhangzott, hogy ki kívánjuk-e használni a háromszor húsz percet, ha lehetőségünk nyílik rá. Ezzel meg tudjuk takarítani azt, hogy emiatt hétfőn ismét össze kelljen ülnünk. Ha egyszer húsz percet kapunk, azt nyilván kihasználjuk, ha pedig háromszor húszat, feltehetően azzal is élni kívánunk, és azt már megoszthatjuk, ott már több előadó is jelentkezhet. Magatokban már gondolkozhattok rajta, hogy ki kíván majd hozzászólni, és akkor megosztjuk az időt.

Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr, aztán pedig Kissné Köles Erika.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Én folyamatosan látok 13 lelkes embert, s bár nem látom, de tudom, hogy többszörösen 13 lelkes ember dolgozik azon, hogy a magyarországi nemzetiségek élhessenek az alkotmány adta jogaikkal, már legalábbis azok, akik nemzetiséginek vallják magukat. Megfogalmazódott bennem a kérdés: mi az oka annak, hogy ezek az állami támogatások - fogalmazzam így általánosan - hat-nyolc-kilenc éve nem változnak és nem növekszenek? Ki tudja azt nekem megmondani, hogy miért nem? Mi az az érdek, ami ezt valamilyen módon megindokolja? Ha ezt megtaláljuk, akkor megtaláljuk a módját annak is, hogy ezen változtassunk.

ELNÖK: Ez most költői kérdésként hangzott el, vagy van valamilyen elképzelése a szószóló úrnak?

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Ha úgy veszed, költői kérdés, és az a probléma, hogy ezt húsz éve költői kérdésként fogják fel. Ezt most konkrét kérdésként kellene föltenni. Találjuk meg, hogy kinek az érdeke. Tegyük fel a kérdést az Országgyűlés plenáris ülésén: mi az oka annak, hogy ez nem változott évek óta? Nem kértük? Lehetetlen! Mindig azt mondták, hogy jó, majd adunk. És mi lett belőle? Semmi. Itt ülünk, és megint megvannak a költségvetés sarokszámai, megint futjuk a köreinket, és megint valaki röhög a markába, hogy csak dolgozzatok

gyerekek, aztán majd úgyis lesz valami. Mert nektek az is jó. Nem tudom, hogy mi az az érdek, ami ezt ránk erőlteti, akik képviseljük az ország lakosságának mintegy a 10 százalékát. Ezt sose felejtjük el! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy rövid választ azért mondanék. Ne tévesszen meg minket ez az anyag. Mi egy szegmenst vettünk ki, négy területet és azt vizsgáljuk. Az anyag is tartalmazza, hogy például a közoktatási intézményekkel most nem kívánunk foglalkozni, mert nőtt a támogatásuk. Ott milliárdokról van szó. Az egy körülbelül 4 milliárdos tétel, amiről beszélünk. Ott viszont jelentősen nőtt a támogatás, de ezt nyilvánvalóan el akarjuk érni ezeken a területeken is. Nehéz lenne azt mondani, hogy en bloc nem emelkedik a támogatás, meg nem történik semmi, de ezek a területek véleményünk szerint is alul vannak finanszírozva, és itt valóban hosszú évek óta nem volt növekmény.

Kissné Köles Erika, majd Alexov Lyubomir. Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Bizottság! Feltehetjük a kérdést, hogy az elmúlt húsz évben mi történt, de erre itt most nem fogunk választ kapni, ezért ezt én is költői kérdésnek ítélem meg. Viszont sokkal sürgetőbb az, mert nincs sok időnk a jövő hétig: végig kell gondolnunk, hogy az az anyag, amit közös energiával és az Imre munkájával összeállítottunk, milyen formában kerüljön a parlament elé. Ez viszont nem tűr halasztást, ezért most erre kellene koncentrálnunk. Egy biztos, hogy ez közös akarat volt, s mi már egyszer döntöttünk arról, hogy ezt az összeget elindítjuk a maga útján. Persze tudjuk, hogy ez az elképzelés majdhogynem álomszerű a részünkről, de azért a prioritások ügyében próbáljunk egységesek lenni.

Az imént meghallgattam Heinek Ottó úr véleményét a civil szervezetekről, de még mindig azt gondolom - nem tudom, nálatok mi a helyzet -, hogy a civil szervezetek külföldről, az anyaországból - persze ahol nincs anyaország, ott nyilván más a helyzet; adott esetben ez nem vegyes bizottsági ülések kérdése, ahogy erre többször is volt hivatkozás -, például a németek Németországból nagyon sok támogatást kapnak. Nem kaphatnak viszont támogatást az önkormányzatok. Mi politikai szervezetnek minősülünk, és például Szlovénia minket eddig semmilyen szinten nem támogatott. Én erőteljesen dolgozom azon, hogy ez megváltozzon. Nos ezért gondolom azt, hogy nekünk ebből a pozícióból elsősorban az önkormányzatok támogatására kell rámozdulnunk, azzal együtt persze, hogy legyenek ott a civil szervezetek is. Hogy aztán mit fogunk elérni, azt nem tudom.

A felosztásról pedig azt gondolom, hogy a parlament előtti megszólalás lényege a kért emelt támogatási összegek indokolása kell legyen. Azt kellene valamilyen okos módon szétbontani, ahogy már magunk között is beszéltünk róla, hogy mi miért kellene és mi miért szükséges. Ezt kellene nekünk most felosztani. Nem hiszem, hogy hétfőn majd okosabbak leszünk, ezért most szerintem inkább erre az irányra helyezkedjünk. Köszönöm szépen. *(Alexov Lyubomir: Visszalépek.)*

ELNÖK: Koranisz Laokratisz görög szószóló úr, aztán pedig Kreszta Traján úr.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én a Tamásnak szeretnék válaszolni a tekintetben, hogy miért marad el a támogatás növelése idestova tíz-tizenöt éve. Nekünk, akik már nyolc-tíz éve ott állunk az önkormányzatok élén és végezzük a munkánkat, soha nem volt olyan lehetőségünk, mint most, hogy a parlamentben közvetlenül a törvényalkotóval együtt gondolkodjunk, és amikor majd 20-20 percben felszólalunk, hatással legyünk a választókra s ezen keresztül az egész

társadalomra. Én is úgy gondolom - ahogy Erika nagyon helyesen mondta -, ha képesek leszünk arra, hogy amit el akarunk érni, azt kellőképpen tudjuk tálalni - a tálalás alatt az indoklást értem - úgy az intézményeinket, mint az intézményeink beruházását, karbantartását, egyáltalán a működtetését illetően, akkor szerintem eredményeket tudunk elérni. De ez most már rajtunk múlik, rajtunk áll. Ezért kérem, hogy hétfőig többször ülünk össze, hogy a költségvetés tekintetében erősebbek legyünk és jobban meg tudjunk indokolni mindent, amit leírtunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kreszta Traján román szószóló úr, majd pedig Giricz Vera.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Egyetérték a többiekkel, főleg Erikával. Vannak olyan anyaországok, amelyek nem a helyén kezelik az országos önkormányzatokat és magát az önkormányzatiságot. De egyes esetekben a civil szervezet, az újság az állami támogatáson felül – ezt ki kell mondani – kap különböző szintű támogatást. Ez nyilvánvalóan egyfajta ellentétre ad okot a civil szervezet és az önkormányzatiság között. Nekem azonban nem ez ellen van kifogásom, hanem az ellen, hogy a nemzetiségi önkormányzatok több településen, több helyen vannak jelen, és a rendezvényekért általában ők a felelősök. Ha nem adunk megfelelő anyagi támogatást a települési nemzetiségi önkormányzatoknak - azt tudjuk, hogy a románság esetében ezek szétszórta, kistelepüléseken vannak és nem kapnak támogatást a helyi települési önkormányzatoktól -, akkor ők a rendelkezésükre álló kicsi összegből nem tudnak rendezvényeket támogatni. S azt is nagyon jól tudjuk, hogy a működésre kapott pénzt nem lehet másra fordítani.

Viszont vannak kirívó esetek, amikor igenis a rendezvény sikerét csak úgy lehet biztosítani, ha ehhez megfelelő összeg áll rendelkezésre. Itt mindenképpen azt szeretném hangsúlyozni, egyetértve természetesen a többiekkel, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok kapjanak egy fix összeget. Talán ez lenne a leghelyesebb, mert ez megint csak visszaélésre ad okot, hogy tulajdonképpen a beadott jegyzőkönyvek és az elbírálás alapján egészítik ki, mert ez sem minden esetben volt igaz, hogy az alapján azok az önkormányzatok kaptak annak megfelelő támogatást, hogy milyen rendezvényeket vagy mit bonyolítottak le. Ezt tudjuk nagyon jól. Én ezért arra kérem a bizottságot, hogy valóban az legyen prioritás, hogy a nemzetiségi önkormányzatok, a hivatalok megerősítése. Itt aztán lehet megint vitatkozni, ahogy az Ottó említette, hogy 4 milliárd forint felett van a költségvetés. Az Országos Román Önkormányzatnak is jóval az 1 milliárd fölött van a költségvetése. Nálunk ezer tanuló van közel 200 pedagógussal, technikai személyzettel. Tehát nem rendelkezünk olyan irodai személyzettel, amely ehhez elengedhetetlenül szükséges lenne, ráadásul nálunk is 200 kilométeren belül - és tudom, hogy a németeknél nagyobb távolságok vannak - helyezkednek el az intézmények. Mindenféleképpen a hivatalt meg kellene erősíteni.

Ahogy a kollégám is mondta, az is érthetetlen számomra, hogy 8-10 éve, de szerintem már van 10 éve, hogy az országos önkormányzatok nem kaptak egy magasabb működési támogatást. Legyünk őszinték, a rendezvények támogatása viszont annyira beszűkült, hogy ha olyan országos rendezvényeket akarunk szervezni, amelyekhez nagyobb források kellenek, akkor bizony az országos önkormányzat benyúlt a zsebbe, és több százezer forintos támogatást adott egy-egy ilyen rendezvényre, amit 16 éve megrendez az országos önkormányzat. Ez azonban nem elég. Tehát ha 300 gyerek eljön például Perinicára, és erre kapunk 250-300 ezer forintot, ha csak az ebédet ebből kivesszük, nem bírjuk finanszírozni. De ha már eljött

a vidéki gyerek Gyulára, akkor vigyük el a strandra őket - nem akarom mondani, hogy egy strandbelépő mennyi. Summa summarum, muszáj mindenféleképpen a helyi nemzetiségi önkormányzatokat és az országos önkormányzatokat abba a helyzetbe hozni, tudom, hogy ezt működésre adjuk, viszont megvannak a lehetőségek arra, hogy egy-egy rendezvényt meg tudjunk rendezni, ehhez anyagi támogatásra van szükség. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ki kíván szólni? *(Jelzésre:)* Giricz Vera ruszin szószóló asszony!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Én csatlakozom azokhoz a kollégákhoz, akik a prioritások módosítását, átrendezését szorgalmazzák. Indokolom is, hogy miért. Sajnos elmúlt már megint egy ciklus, és amit beígérték és a nemzetiségi törvény is tartalmazta, hogy a meglévő, néha indokolatlanul magas civil szervezetet megszürik és megnézik, hogy milyen tevékenységet folytatnak ezek a civil szervezetek, nem szeretném fárasztani a kollégákat, nekem ebben igen keserves és szomorú tapasztalatom van. Nyilván amikor majd a választásokról fogunk tárgyalni, akkor ezt részletesen és számadatokkal kifejtve is tudom bizonyítani. Nem látom indokoltnak azt, hogy a civil szervezetek támogatása a legelső prioritás között legyen. Viszont a települési önkormányzatok, nem akarom túlfeszíteni a húrt, tragikus helyzetben vannak. A mi területünkön van olyan önkormányzat, ahol 12 éve a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat támogatásának a felét elveszi, és ez ellen 12 éve nem tudunk tenni. Ezek a kis falvak, kiskirályok stb. Ez az egyik.

A másik dolog viszont, hogy ez a mi bázisunk. Hiszen kik a civil szervezet tagjai? A települési és nemzetiségi önkormányzatok tagjai és azok az emberek, akik ott élnek. Tulajdonképpen itt bizonyos átfedés van, de még mindig a törvény szerint is ők azok, akikre felépül az egész nemzetiségi struktúra. Civil szervezet nélkül még lehetne élni, de települési önkormányzat nélkül hogy fogunk élni? Sehogy. Ez az egyik.

A másik az, hogy csatlakozom a kollégákhoz, akik azt mondják, hogy valóban erősíteni, támogatni kell az országos önkormányzatokat és elsősorban a hivatalokat. Kicsi az a nemzetiség vagy nagy, de a törvény, az államháztartási törvény, minden törvény által ránk ruházott feladatok azonosak. Ugyanazt a munkát el kell végezni mind a tizenháromnak, és nem érdekes, hogy kicsi vagy nagy. Valóban a hivatalokat egyformán kellene dotálni.

Az utolsó, amit szeretnék hozzáfűzni: Turgyán kolléga keresi, hogy miért nem kaptunk támogatásemelést idestova 12 éve. Gondolom, többen emlékeznek még arra a nem fényes korszakra, amikor abból a támogatásból is 10 százalékot úgynevezett tartalékképzésre elvettek a mi működési támogatásunkból éveken át, és ezt a pénzt mi soha nem kaptuk vissza. Azt mondom, hogy gratulálok mindenkinek, hogy ezt túléltek. Legyen egy bizonyos mérce, ami mögé nem kéne átnyúlni, bár mindenki, kicsi, nagy, ti, én, mi, mindenki rászorul az emelésre, mert ezekből az összegekből egyre nehezebb működni és működtetni az önkormányzatokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr kért szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Ha megengeditek, akkor a költői kérdésre megpróbálok költői választ adni. A pont ismét Erikánál van, mert ha tudatosan, ha nem, ő találta meg a helyes irányt azzal, hogy megpróbálja az anyaország forrásait is felhasználni a saját önkormányzata javára és működtetésére, a saját nemzetisége javára. Könnyen lehet, hogy ha ezeket a történelmi időpontokat, tíz éveket, nyolc éveket és eseményeket kvázi tendenciaként fogjátok fel, akkor ez

nagyjából arról is szólhat, hogy én mint állam, támogatlak, de élj meg magad. Ha ezt végiggondoljátok logikusan, akkor csak valami ilyesmiről lehet szó, mert folyamatosan növelik a feladatodat, és csökkentik a kvázi hozzá járó vagy adható összeget. Ez az egyik.

A másik, hogy volt szerencsém részt venni Marosvásárhelyen egy konferencián, amely együttélési modellekről szólt. Az 1914-ig, tehát az első világháborúig Erdélyben szász, zsidó, örmény, székely nemzetiségek együttéléséről volt szó. Nagyon sok ember nagyon szép előadásokat tartott. Mindegyiknek az volt a lényege, hogy ha nincs intézményrendszer, akkor asszimilálódsz, és akkor vége a nemzetiségednek. Ez legyen az az alapmondat, amiből kiindulunk, és ez legyen az a mondat, ami aláhúzza az igazságot, amit a kolléganő elmondott. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hartyányi Jaroslava kért szót.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én csak azt szeretném hozzátenni, hogy amikor valahol indokolni fogjuk, hogy milyen részek képeznek prioritást, semmiképpen ne keverjük az anyaországokat sehova, hiszen nem minden nemzetiség, amelynek van anyaországa, kap támogatást. A mi esetünkben a háború miatt az ukránok segítik Ukrajnát. Soha nem kaptunk támogatást, ami úgy megilleti, ahogy - nem akarom mondani, melyeket - más nemzetiséget. Az nagyon jó, ha kap valaki, szerencsésebb, mert van száz éves anyaországuk stb., stb. Azt kérem, hogy ezt egymás között beszéljük meg, és ezt felejtjük el, mert előbb-utóbb az lesz, hogy ahogy látom, egyesek néhol kapnak támogatást az államtól, anyaországi támogatásokat, akkor már beletartozik.

Pláne vannak olyan nemzetiségek, amelyek úgy kapnak támogatást - például a szlovákok -, hogy az anyaországból jön a pénz. Ezt külön kezeljük, egymás között megbeszéljük, de abban állapodjunk meg, hogy ezt érvként sehol nem használjuk, mert van olyan nemzetiség is, amelyiknek nincs anyaországa. Ez tehát ne hangozzék el sehol, ebben állapodjunk meg, mert rossz helyzetbe hozzuk azokat, amelyeknek nincs anyaországuk és amelyek nem kapnak támogatást, aki meg kap, azt miért kellene felpiszkálni. Köszönöm.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: A véleményemet fenntartom, de Jaroszlavának igaza van.

ELNÖK: Megspóroltad, hogy szót adjak. Azt hiszem, hogy nagyon jó irányba megy a mi tárgyalásunk, és valóban konkrétan készülünk már az általános vitára. Egyébként mi vagyunk az egyetlen bizottság, amelyik a költségvetésről általános vitát folytat a maga szintjén. Ezt egyik bizottság sem teszi. Mi azért tesszük, mert a plenáris ülésen a házszabály szerint csak az hangozhat el, ami itt is elhangzott; nyilván nem szó szerint, de azok a témák, azok a kérdések. S végül is mi most erről beszélünk. Lyubomir ugyan említette, hogy itt egymást győzködjük, de azt hiszem, az most jót tesz nekünk, hogy felelevenítjük, miről kéne beszélnünk, hogy érveljünk, illetve hogy mit ne hangsúlyozzunk.

Kissné Köles Erika kért még szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Kicsit visszacsatolnék az előbb elmondottakhoz. Az természetesen nem jutott eszembe, hogy a plenáris ülésen arra kellene a szót irányítani, hogy az anyaországoktól ki mennyi pénzt kap. A mi célunk a pillanatnyi helyzet bemutatása, az, hogy a kormányzat a tavalyi bázishoz képest 100 milliókkal kisebb összeget határoz meg, mint kiindulási alapot. Nekünk

pedig foggal-körömmel ragaszkodnunk kell az általunk elképzeltetekhez. Nem a bázist kell elérnünk, hanem bizonyos területeken bizonyos emelést. Azzal kezdtem, ne reménykedjünk abban, hogy a mi nagy álmunkat bárki is el fogja fogadni, de lehet, hogy négy év alatt eljutunk oda, hogy a Beruházási Alap is megszületik, és minden egyéb más is.

Most azt fogalmazzuk meg, hogy milyen szempontok mentén hányan szólalunk meg, ki melyik területet veszi kézbe, és azokhoz az érveket szedjük sorba. Nagyon sok érv elhangzott, mindannyian tudjuk, hogy kinek hol fáj jobban, de adott esetben nem biztos, hogy tudom, hogy a ruszinoknál vagy a görögöknél mik a fő problémák. Ezért kellene megnézni, milyen szinten tudjuk indokolni azt, hogy az országos önkormányzatok - mint valamennyien jól tudjuk - a hivatali feladatok ellátásának a bázisai. De nem tudunk megfelelni a törvényeknek, ha nem rendelkezhetünk a szükséges apparátussal azért, mert nem tudunk az embereknek megfelelő fizetést adni. Ez adott esetben érvként elhangozhat.

A települési önkormányzatok nemcsak vannak, hanem ők a nemzetiségen belül a kultúra, a hagyományok, a nyelvőrzés területén nagyon komoly feladatokat látnak el. Ez az a másik érv, ami a helyi önkormányzatok működési forrásainak az emelését indokolja.

Vannak olyan jól működő civil szervezetek, amelyek sok mindent tesznek a hagyományápolás érdekében, adott esetben összekapcsolódva a nevelési-oktatási intézményekkel, ami a legfontosabb bázisa a mi létünknek. Alapvetően nekünk kell kézen tartanunk ezeknek a törvényes működését, hogy biztosított legyen a szakember-ellátottság. Ki kell járni, hogy a KLIK komolyan vegye, hogy nekünk egyetértési jogunk van, attól függetlenül is, hogy megváltozott a fenntartó személye. Az államtitkár asszonnyal való tárgyalás során elhangzott az, hogy ezzel visszaélnék. A helyi nemzetiségi önkormányzatoknak a papírokból lefektetett feladatokon túl sokkal több feladatuk van. Ahhoz pedig, hogy ezeket ellássák, szükségük van anyagi forrásokra. Nekünk a kulturális életet is kézen kell tartanunk, ráadásul több szinten is. Ezért gondoltam azt, hogy a prioritások tekintetében ezt a kettőt előre kell venni, és összegyűjteni azt, hogy a civil szervezetek milyen szerepkört töltenek be, hogyan tudják a nyelvet átörökíteni a következő generációk számára. Itt a sport területéről kölcsönöznék szóhasználatot: utánpótlás-nevelés, a különböző kultúracsoporthoz tartozók működtetésének a folyamatosságát biztosítandó.

Ahogy a görög kolléga is mondta, a fejlesztési terveinket megint össze kell gyűjtögetni, hogy melyek azok az intézmények, amelyeknek nem a fenntartása, hanem a fejlesztése azt szolgálja, hogy a 13 őshonos nemzetiség ne csak harminc, de háromszáz év után is jelen legyen Magyarországon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koranisz Laokratisz úr, és aztán dr. Turgyán Tamás úr.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Úgy emlékszem, már egy hónapja megállapodunk abban, hogy a legfontosabb téma a költségvetésben a hivatalok működése. Mindenki tudja, hogy amikor 2008-ban felálltak a hivatalok, 7 és fél millió forintot kaptunk. Azóta a könyvelők, a hivatalvezetők és a titkárnők fizetéseit már nem tudjuk úgy megoldani, ahogy eddig tettük. Akkor egy könyvelő könyvelt kettő vagy három önkormányzatnál, ma viszont már arra van szükség, hogy egy helyen dolgozzon nyolc órában, teljes munkaidőben. Ma már nem elég, ha egy könyvelőnek bruttó 120 ezer forintot adunk. Arra akarok kitérni, hogy így magyarázzuk el a törvényalkotónak, hogy nekünk, mint munkáltatóknak a törvény szerint kell eljárunk. Egy nyolc órában dolgozó könyvelőnek már nem adhatunk 120

ezer bruttót, neki legalább 200-250 ezer forintot kell adnunk. Arra akarom ráirányítani elnök úr figyelmét, hogy már most legyen egy szószóló, aki ezt a témát körülbástyázza. Tehát minden hivatal részére kérjük ezt a pénzt - azt hiszem, 11 milliót állapítottunk meg -, mert ma már szükség van belső ellenőrre, könyvelőre, titkásra satöbbi. Így értem azt, hogy nekünk most van lehetőségünk. Használjuk ki! Az már egy másik dolog, hogy ki foglalkozik azzal, hogy valamilyen formában mi is részesedjünk azokból az összegekből - például EU-s pénzekből -, amelyek a fejlesztést tudják segíteni. Az szólaljon meg, aki ért hozzá és ezt le tudja vezetni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Leó elmondta a lényegét. Ha jól tudom, akkor háromszor húsz percünk van. *(Dr. Arczt Ilona: Ha holnap így döntenek.)* Parancsol!

ELNÖK: Ha holnap ez a döntés születik. Egyébként lehet, hogy csak egyszer húsz, de van esély a háromszor húszra is.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: De ez lehet háromszor tíz is.

ELNÖK: Vagy egyszer húsz, vagy háromszor húsz.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Értem, de ne ezen szórakozzunk, mert nem érdemes. Gyakorlatilag három fő téma köré csoportosítható a történet: az intézményrendszer, a civil szervezetek és a következő céltámogatások. Bármelyik ujjadat harapod meg, az mind neked fog fájni. Vagy most, vagy egy kicsit később. Mind a három témára vonatkozóan ki kellene használni a felszólalási lehetőséget, tehát három témáról kellene beszélnünk. Az első ember beszél az önkormányzatok hivatali gondjainak a megoldásáról, az ezzel kapcsolatos költségekről. Ez rendben van. Ezt a prioritást így értem. A következő 20 perc szóljon arról, hogy igen, de a civil szervezeteknek is ugyanolyan fontos a létük. A harmadik meg arról szóljon az eseti céltámogatásokról, táborozásokról stb. Akkor így felöleltük mind a három fontos feladatot, és mind a három fontos feladatról beszéltünk lelkesen legalább 20 percet.

ELNÖK: Giricz Vera!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Én pedig azt szeretném javasolni, hogy előbb várjuk meg, hány percünk van. *(Közbeszólások: Ne várjuk meg!)* Holnap derül ki, és kénytelenek vagyunk hétfőn összejönni. Ne haragudjatok, nem mindegy, hogy ki kell állni és beszélni 20 percig az egész koncepcióról, vagy három ember fogja ezt az egy témát feldarabolni, mert akkor el kell döntenünk úgy, ahogy mondja helyesen a kolléga. A szöveget meg kell írni, azt alá kell támasztani. Én tudom, hogy a hétfő egy kicsit késő. Vagy pedig ilyen távkonferenciát tartani, megbeszélést, hogy ki mit vállal, abban mi legyen és hogy legyen. Szerintem az egy közös munka kéne hogy legyen, és akkor itt át kéne rágni. Vagyunk mára annyira tapasztaltak mindnyájan, hogy nem kell így ott olvasni. Olyan dolgokról beszélünk, ami tulajdonképpen a vérünkben van, de előre meg kell beszélni azt, hogy ne hogy valaki elkezdjen memoárokat írni a parlamenti szószéken. Így nem látom értelmét. Beszélünk, beszélünk, és nem tudjuk,

hogy miről beszélünk. Nem tudjuk, hogy mi a reglement, mi az az idő, amit ki kell töltenünk, mert nem mindegy. Ez az én véleményem. Köszönöm.

ELNÖK: Kissné Köles Erika, majd Hartyányi Jaroslava következik.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én ma körülbelül háromszor mondtam, hogy most van itt az ideje, most pakoljuk össze. Néhány érvet fel is sorakoztattam, elmondtam, hogy minek kell benne lennie a felszólalásban. Ha azt latolgatjuk, hogy ki meg hogyan, nem fogunk előbbre lépni.

Azt gondolom, most két alternatívát kellene kézbe fognunk. Vagy húsz percben mind a hármat egy ember mondaná el, vagy külön-külön a három témakört, amivel én magam egyetértek. Az holnap dől el, hogy megkapjuk-e a háromszor húsz percet. Nem bocsátkoznék itt semmifajta jóslásba. Igen, erre fel kell készülni nagyon tudatosan. Azt kérem, hogy most mindenki mondja el, hogy mi legyen benne abban az érvelésben, ami például az országos és a helyi önkormányzatok támogatását illeti. Én például a területiről semmilyen információval nem rendelkezem. Megmondom őszintén, szívesen kézbe venném ezt a kérdést, akár szívesen fel is olvasnám, mert a közhiedelemmel ellentétben mindenki olvas, igen, a Rogán Tóni nem, sajnos nem mondhatom, hogy négy éven keresztül tanítottam, mert csak pár hónapig. (*Derűltég. - Giricz Vera: Nem vagyunk egyformák, istenem.*) Az az igazság, hogy hétfőről keddre van egy éjszakánk. Ez nem egy olyan dolog, hogy összedobáljuk azt, ami volt. Adott esetben amikor Imre összegyűjtötte a 2013. évi zárszámadáshoz azokat a pontokat, amelyekről közösen is beszéltünk, és néhányan talán levelet is küldtünk neki, azért kicsit egyszerűbb volt talán, mert egy meglévő dologról kellett nyilatkozni. Most nekünk azt kell nagyon keményen alátámasztanunk, amit mi elvárunk. Én azt kérem, hogy induljunk inkább ebbe az irányba. Mindenki tegye hozzá a pluszt, amit ő tud adott esetben, hogy a területi, nemzetiségi önkormányzatok feladatellátásában mik azok a pontok, amelyeknél szükség van esetleg a költségvetés emelésére. Tényleg gőzöm nincs, mert sosem volt területi önkormányzatunk, de azt nagyon jól tudjuk, hogy az országosnál mik a fájó pontok. Tudjuk azt is, hogy a helyinél mik a fájó pontok, ugyanígy mondjuk a civil szervezetek típusainál melyek azok a civil szervezetek, amelyek működését alá kell támasztani, de akkor írjuk, szedjük össze. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Híve vagyok ennek, és azt hiszem, lassan le is fogjuk zárni a vitát, bár még hárman jelentkeztek, és szót adok nekik. Én magam is össze akartam foglalni és kicsit válaszolni Lyubomirnak az eddigi tárgyalásokkal kapcsolatban, ami szintén majd egy kis irányt mutathat, csak éppen nem volt a teremben, azért nem szóltam erről. (*Jelzésre:*) Hartyányi Jaroslava, Koranisz Laokratisz és Turgyán Tamás kért szót.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Áthidaló javaslatom van. Amennyiben holnap kiderül, hogy hány percet kapunk a költségvetés tárgyalásakor, pénteken aki érdekelve van annyira, hogy fel akar és fel tud szólalni az adott kereteken belül, jöjjünk össze, van egy hétvége, hogy fel tudjunk készülni. Ez nagyon fontos. Ha azt mondja valaki, hogy bízik a szószólóban, hogy fel tud szólalni ebben, és ha úgy érzi, hogy ezen a területen javítani kell, de nem jön el, akkor anyagot küld, de aki érdekelt abban - mivel mi tanulók vagyunk, ezt be kell vallanom -, hogy a felszólalások szakszerűek, jók legyenek, és eredménye is legyen ennek a felszólalásnak, ne csak hogy elmondjunk valamit, hanem eredménye legyen, ezért mondom, hogy pénteken kijelölhetünk egy időt és informálisan, ahogy mindig

szoktam mondani, folytassunk tárgyalást. Akkor tudjuk az időkeretet, hogy mennyi áll rendelkezésre, és miről akarunk beszélni.

A prioritásokról - nagyjából látom - megállapodtunk, kezd kirajzolódni a helyzet. Meg kell állapodni, hogy ki mikor.

Továbbá a tárgyalások során a parlamentben lesz olyan, amikor megnyomod a gombot, és kétperces felszólalások is lehetnek. Bárki, aki ehhez hozzá tud tenni valami olyat ahhoz a témához, fel tud szólalni, amennyiben ott van a szószóló. Ha egyetértetek azzal, hogy pénteken nem muszáj mindenkinek jönni, de aki érdekelve van, úgy készüljünk el, hogy már tudjuk, hogy mennyi idő áll rendelkezésre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koranisz Laokratisz!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Hogy haladjunk, arra kérem a testületet, illetve a bizottságot, hogy most szavazzunk, hogy ha egy darab húsz percünk van, akkor elnök úr foglalja össze és szólaljon fel. Legalább így haladjunk tovább. Ha háromszor húsz percünk van, akkor elnökünk, illetve aki járatos a témában. Mi pénteken el fogjuk dönteni, intézmények stb., de Erika más tekintetben a német szószóló. Tehát én így gondolom. Ha így most szaporítjuk a szót, nem jutunk a végére. Legalább egy döntés szülessen ma. Tehát ha egyszer húsz percünk van, akkor elnök úr foglalja össze és adja elő. *(Közbeszólások: Ez jó!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Turgyán Tamás, majd Varga Szimeon következik.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Nem szeretek Lao után szólni, mert mindig elviszi a showt. *(Derültség.)* Az én javaslatom az lenne, hogy a bizottságunk hölgy tagjai, három tapasztalt, rutinos versenyző vállaljanak egy-egy feladatot, nézzünk fordítva a kukkerba. *(Közbeszólások: Ne hülyéskedj!)* Miért? *(Zaj.)* Miért nem ti? *(Zaj. - Giricz Vera: Nálam átadás-átvétel lesz! - Az elnök csenget.)* Nekem meg a fogam fáj! Ilyen nincsen! *(Zaj. - Giricz Vera: Ne te határozd már meg az én programomat!)* Én csak egy javaslatot teszek. *(Zaj.- Az elnök csenget.)* Elnézést!

ELNÖK: Meghallgatjuk a javaslatot.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Én egy javaslatot teszek. Igen, valaki elvállalja az egyik témát, a másikat vagy a harmadikat. Bárki visszaléphet, ez nem utasítás, én csak jelzem. Onnantól kezdve koncentráltan tudjuk, hogy ha nekem a hivatalokkal kapcsolatban van elképzelésem, neki szólok, vagy neki, vagy másnak. Természetesen a húsz perc esetében továbbra is az a jó álláspont, hogy azt az elnök úr elviszi, ő képes húsz percig egyfolytában beszélni. *(Derültség.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Szimeon bolgár szószóló úr kért szót.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Én egy picit kívártam, mert szerintem itt mindenki egy malomban őröl, és úgy gondolom, hogy az álláspont nagyjából körvonalazódott mindenkiben, hogy mi az, amit szeretnénk, amire szeretnénk megoldást találni. Lao itt már elvitte egy picit az álláspontot olyan szempontból, hogy én is az elnök urat javasolnám, hogy húsz percen ő beszéljen, ő mondja el, ő képviselje a bizottságot, tehát mindenféleképpen ő szólaljon fel. Úgy

gondolom, hogy most itt mindenki elmondta vagy elmondja, és arra teszünk javaslatot, hogy ki mit szóljon, vagy mit ne szóljon.

Szerintem először állítsuk össze, hogy mik azok a pontok, akár tételesen, mi az, amit képviseljen az elnök úr. Tényszerűen sorolja fel akár, hogy ebben az évben ennyi volt, ennyi volt, ez az elvárásunk, ezt javasoljuk, ezt szeretnénk, azt szeretnénk. Ennek mentén állítsunk össze egy olyan anyagot akár még most, ami alapján az elnök úr ezt a bizottságot tudja képviselni, és el tudja mondani, hogy országos önkormányzatok, civil szervezetek, feladatalapú támogatás, tényszerűen, számokkal alátámasztva, idáig mennyi volt, hogy történt, évekkkel ezelőtt nem kaptunk támogatást, kaptunk támogatást, ez az elvárás, pluszfeladatokat kaptunk stb., de ezt mindenki tudja. Szerintem egy ilyen tényszerű anyagot kellene összeállítanunk, amivel az elnök úr érdemben hozzá tud szólni a költségvetéshez. Ennyit gondoltam elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van még valakinek észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Akkor ha megengedik a bizottság tagjai, pár gondolatot én is fűznék a beszélgetésünkhöz.

Azt hiszem, hogy nagyon hasznos volt a vita, mert minden témát érintettünk, ami a plenáris ülés elé kerülhet. Nem érheti szó a ház elejét, hogy az általános vitánkban nem beszéltünk ezekről a dolgokról.

Nagyon röviden a kilátásokról. Jogos a kérdés: valóban tárgyaltunk, több tárgyalást folytattunk Ritter Imre szószóló úr és bizottsági alelnök úr, Varga Szimeon és jómagam részvételével. A Nemzetgazdasági Minisztériumban tárgyaltunk, a Miniszterelnökségen, ma délután fél 2-kor találkozunk Rogán Antal frakcióvezető úrral. *(Kissné Köles Erika: Én is elmehetnék oda?)* Minden további nélkül szívesen látjuk Kissné Köles Erikát is, ennek semmi akadálya. Úgy érzem, hogy van esélyünk az elmozdulásra. Nyilvánvaló, hogy ez egy kiindulási tárgyalási anyag, amiről magunk is tudjuk, hogy így egészében nem valósul meg, de vannak benne irányok. Úgy néz ki, hogy a civil támogatásnál a NEA felé kellene nyitnunk, és - ahogy Heinek Ottó elnök úr is mondta - ott biztosítani egy nemzetiségi civil szervezési támogatási kollégiumot, valamiféle belső alapot. Ezt ott valószínűleg meg lehetne oldani.

Az érdekes volt, amit a fejlesztésekről mondott, hogy nyissák meg nekünk is azokat a lehetőségeket, amelyek a települési önkormányzatok számára nyitottak, megvannak, az országos önkormányzatoknak viszont nem. De az is igaz - s ez el is hangzott, és már vizsgálják a Nemzetgazdasági Minisztériumban -, hogy valóban van-e ilyen diszkrimináció, és ha van, azt nyilván fel kell számolni. És aztán meg fogjuk nézni, hogy hol lehet túllépni a fejlesztési területen, mert valószínűleg ott hiányzik ez a 6-700 millió forint, amiről eddig beszéltünk.

Ahol pedig tovább kellene lépni, az az önkormányzati támogatási terület, akár az országos, akár a helyi és területi nemzetiségi önkormányzatok terén. Én is úgy látom, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok hivatalai közül már többen is vészhelyzet állt elő. Azt az intézményrendszert, amelyet kiépítettek és amely évről évre bővül, már nem lehet ezzel az apparátussal és ezzel az anyagi háttérrel működtetni, fenntartani. Ezt én magam is prioritásként kezelném, de az említett négyből indulnánk ki.

Az általános vitában valóban általánosságokban kell beszélünk, és még nem beszélünk konkrét összegekről, azok még a további tárgyalások során fognak finomodni. Ami engem is meglepett - hiszen nem tudjuk, mert nem csináltuk még -, hogy amikor majd a részletes vitára készülünk a konkrét módosító javaslatainkkal, minden egyes tétel külön javaslat. Például ha a 13 országos nemzetiségi önkormányzatnál szeretnénk támogatást emelni, az 26 módosító indítvány. Ez

mindenképpen érdekes, és fizikailag komoly próbatétel lesz számunkra is, mert minden egyes tételt külön be kell írunk, hogy milyen soron, hol található, milyen fejezet, mennyi pénze van előirányozva, mennyit akarunk adni pluszban, mennyi a végső, és utána a legnehezebb az, hogy honnan. Ez egy komoly munka lesz. Ehhez fogjuk kérni majd többek között az NGM támogatását, meg azoknak a támogatását, akik rábólintanak, mert valóban az elmozdulás hívei. Tehát esélyt látunk és folytatjuk a tárgyalásokat.

A konkrét számokra most még nincs szükségünk. Az nekem is megtisztelő, ha úgy érzitek, hogy én képviseljem a bizottságot, ha húszperces időkeretünk lesz. De ha megkapjuk a további két húsz percet, azokat felbonthatjuk, azokban felszólalhat akár négy vagy öt ember is, csak az a lényeg, hogy a bizottság által felkért emberek legyenek. Ezt érdemes lenne ma meghatároznunk. Nyilvánvalóan nem ezekkel a beszédekkel fogjuk meggyőzni a képviselőket arról, hogy támogassanak, de jót tesz, és a társadalom meg a közvélemény felé is szólunk, és be kell mutatnunk a nemzetiségeket, az önkormányzatokat, a civil szférát, hogy mi mindent csinálunk mi, mit adunk mi ennek az országnak, mekkora intézményrendszerrel működtetünk. Tehát egy átfogóbb tájékoztatót kell adnunk, és rá kell mutatnunk arra, hogy ezt milyen körülmények között tesszük. Aztán majd ezt lehetne részletezni. Bízunk benne, hiszen nagy esély van rá, hogy ha a Házbizottság előtt már ez a javaslat van, hogy élni fog a további kétszer húsz perc. És amit Jaroslava említett, kétperces megszólalásokra is lehetőségünk van, hiszen teljes értékű partnerekként veszünk részt ebben a vitában, mert nemzetiségi napirendi pontról van szó. Tehát a másik két húsz percet, a szerdai és a csütörtöki húsz perceket bonthatjuk akár két emberre, akár háromra, naponta is, hat percet beszél mindenki, a lényeg, hogy a húsz percet kell betartanunk. Akár így is gondolkozhatunk erről a dolgról.

Ott valóban kiemelhetünk egy-két speciális területet. Valaki elmondja az országos önkormányzatok helyzetét, vagy a saját példáját említi meg, amit a legjobban ismer, de nyilván a többit is. Ezeket a területeket kellene kiemelnünk. Nyilván meg fogjuk említeni az oktatás területét. Ez is valami hasonló lesz, mint ami a zárszámadaskor elhangzott, csak itt az ismeretlenről beszélünk, a reményekről, a követelésekről, az elvárásokról.

Én természetesen tisztelettel vállalom a bizottság képviseletét a keddi napon, bízva abban, hogy lesz még további lehetőség is ilyen nagy felszólalásokra. Most azt kell eldöntenünk, hogy kik lennének még, hiszen a bizottság által felkért szószólókról van szó. Ezt most meg kellene szavaznunk. Én például távollétében is javasolom Ritter Imrét, azt, hogy ő mindenképpen legyen egy hozzászóló. És kérdezem, hogy ki milyen területet szeretne érinteni abból a négy témakörből, amelyekben változásokat szeretnénk elérni. Tehát az önkormányzati működés, a civil szféra, a fejlesztési terület. Ki szeretne a nyilvánosság és a plénum elé állni? Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Mint mondtam, én szívesen vállalom egyet, ha arra kerül sor. (*Varga Szimeon: Melyiket a négy közül?*)

ELNÖK: Azt majd pontosítjuk. Aki úgy érzi, hogy van mondanivalója, az jelentkezzen. S ha van elképzelés arról, hogy mégis melyik területről, jó lenne róla most döntenünk, mert ez bizottsági határozat, és bizottsági felkérés, megbízatás lenne.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én az országos önkormányzatok és a települési önkormányzatok működési feltételeinek a biztosításával kapcsolatos gondolatokat szívesen megfogalmaznám.

ELNÖK: Az országos vagy a helyi szintet? Vagy az önkormányzati működést úgy általában? De ezek kiegészíthetik egymást.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Konkrétan az önkormányzatok működésére gondoltam. Mint mondtam, a területekről nekem nem sok információm van.

ELNÖK: Rendben. Ki szeretné még képviselni a bizottságban elhangzottakat?

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Ritter Imrét javaslom. *(Közbeszólások: Őt mindenképpen.)*

ELNÖK: Azt hiszem, hogy ő ezt vállalja is. Igen, még legalább ketten jelentkeztek, de több is lehet, akár öten is lehetnének. *(Jelzésre:)* Lyubomir, parancsolj!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Ha már az Erika bejelentkezett az önkormányzati dolgokra, akkor jobb híján, ha más nem vállalja, én végiggondolom a civil szervezetek helyzetét.

ELNÖK: Rendben! Itt beszélhet az önkormányzatokról, és másnap esetleg más ugyanúgy, persze. Egyelőre a civil szféra és az önkormányzati le van fedve. Van még ez a fejlesztési terület. Lehet, hogy majd Imrét fogjuk megkérni, hogy ezt a fejlesztési területet - mert nyilvánvalóan ő ebben is járatos, és meg tudja oldani - dolgozza fel. Tulajdonképpen már hárman vagyunk, három plusz egy. Lehetne még négy is. Most arról beszélünk, hogy körülbelül tízperces felszólalások lehetnének. *(Közbeszólások: Misi? - Hepp Mihály: Nem tudom.)* Gondolkozzunk el rajta egy picit. *(Közbeszólások: Tartsunk egy kis technikai szünetet. - Jelzésre:)* Erika, parancsolj!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Nem tudom, biztos figyeltetek természetesen, de elnök úr elmondta, hogy ez az általános vita. Itt nincsenek konkrétumok, itt alapvetően azt kell elfogadtatni valóban, én legalábbis ezzel maximálisan egyetértek, hogy vagyunk, hogy dolgunk van, hogy kiosztott dolgunk is van az állam részéről, és ezt bármelyik területre értem. Erre kellene koncentrálni forintosítás és ilyenek helyett, még előtte.

ELNÖK: Nyilván a helyzetet felvázolva, hogy hogyan alakulnak a támogatások, hogyan áll vagy hogy nem a költségvetési támogatás, de általánosságban. Még egy kis pihenőt tartunk, és szavazunk. Aki egyetért azzal... *(Jelzésre:)* Bocsánat, tessék!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Bocsánat, én mint a legnagyobb népességet képviselő...

ELNÖK: Farkas Félix szószóló úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Én is szeretném - mint a legnagyobb kisebbséget képviselő szószóló - elmondani a problémákat vagy felhívni rá a figyelmet. Köszönöm. *(Közbeszólások: Egyetértünk! Szavazzunk!)*

Szavazás

ELNÖK: Aki egyetért azzal, hogy a keddi 20 perces első felszólalást a bizottság elnöke adja elő a plenáris ülésen, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* Tizenhárom igen szavazat. Ellenszavazat és tartózkodás nem volt.

Aki egyetért azzal, hogy a további előadók a bizottság által felkért szószólók, Kissné Köles Erika, Ritter Imre, Alexov Lyubomir és Farkas Félix legyenek, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* Tizenhárom igen szavazat. Köszönöm szépen. Ellenszavazat és tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen.

Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján

Áttérhetünk ennek a napirendi pontnak a b) pontjára. Meg kell határoznunk, hogy a részletes vitában a törvényjavaslat melyik részére kívánunk bejelentkezni mint érintett bizottság, mint vitához csatlakozó bizottság. *(Jelzésre:)* Jaroslava, parancsolj!

Hozzászólások

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én azt mondtam, hogy holnap kiderül, hogy hány percet kapunk. Ha nem annyit kapunk, akkor egy kicsit módosul, illetve csak az elnök úr szólal fel. Amennyiben kapunk elegendő időt, mind a négy ember felszólal, és akkor továbbra is javaslom, hogy aki akarja, ezekkel az emberekkel összeül és adjunk ötleteket, hogy hétvégén készüljenek, hogy miket mondhatnak. Akkor kiderül, hogy tudjuk, hogy meg lehet-e osztani, mert szerintem ez a mi döntésünk, csak kapjunk erre még háromszor húsz percet.

ELNÖK: Igen, ha meglesz a háromszor húsz perc. Akár telefonon, e-mailen, bármilyen kapcsolatban fel lehet hívni egy-egy megbízott előadó figyelmét bizonyos kérdésekre.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én úgy értettem. *(Zaj.)* Egy pillanat! *(Zaj. - Az elnök csenget.)* Úgy értettem, hogy amennyiben ez a négy ember vállalta ezt a feladatot, mert ez egy komoly feladat, első bemutatkozás, de nem úgy értettem, hogy az első, hanem ebben a témában az első, a költségvetésben, akkor legyen egy olyan időpont, amikor nemcsak leírom, hogy mit javasolok, hanem meg is mondjuk, megindokoljuk, és nem mondom, hogy okos vagyok, de szeretnék tanácsot adni, hogy ezt elmondjam. Tartsunk egy ilyet, ez a négy ember eljön, aki akar, nem kötelező, pénteken fél egykor vagy tizenegy órakor. *(Zaj.)* Pillanat, én még nem fejeztem be, egy kis türelmet kérek. Azt szeretném, hogy legyen ez kibeszélve, mert hétfőn már nem lesz olyan sok időnk. Ahhoz szükséges ez, hogy a felkészülés olyan legyen, amilyennek lennie kell. Ez csak javaslat, amit nem kötelező elfogadni, de nekem mindig jók a megérzéseim, úgyhogy nem hiába javasolom. Köszönöm.

ELNÖK: Kreszta Traján, tessék!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Bocsánat, nekem lenne egy alternatív javaslatom. Elhangzott Erika részéről, hogy vállalná az önkormányzati témakörök megvitatását - de szeretnék egy cserét eszközölni -, a civil szervezeteket pedig Lyubomir. Ebben az esetben a szakmaiságot tartanám inkább szem előtt, megcserélném ezt a két témakört, ugyanis Lyubomir ismeri a települési önkormányzatok működését, a hivatallal kapcsolatos dolgokat. Szakmailag

mondanám ezt, és nem rosszhiszeműen közelítek ehhez a kérdéshez. Erika a civil szervezetekkel kapcsolatos témát vetné fel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen nem kell meghatároznunk most senki számára, hogy miről beszél. Ezt még tovább finomíthatjuk egymás között. Most végül is meghatároztuk azokat, akik majd beszélnek a plenáris ülésen. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika, tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Traján nyilván azt tudja, hogy Ropos Márton volt az országos önkormányzat elnöke, én viszont 2002 óta a helyettese. Évtizedeken keresztül dolgoztam az önkormányzatban különböző funkciókban. Viszont el kell mondjam, hogy a szlovén civil szervezetek pont azok, amelyeknek az állammal gyakorlatilag soha semmi kapcsolata nem volt, soha egy fillért nem kaptak. Én azt el tudom magyarázni, hogy miért kellene nemzetiségi civil szervezetek, el tudom magyarázni, hogy a hagyományok és a kultúra ápolása miért fontos, de konkrét példákra baromi nehezen hivatkoznék. Nekem csak ez szól emellett, egyébként való igaz, ha azt nézem, hogy én a Köznevelési és kulturális bizottság elnökeként vagyok itt, akkor ez így logikus lenne, de azt is megoldom, nem az az ember vagyok, aki adott esetben megijed.

A másik dolog, hogy azt szeretném elmondani, hogy én eljövök vasárnap Szentgotthárdról, és általában a hétvégén megyek haza. Most kivételesen lesz egy olyan programom pénteken, ami miatt szeretnék hazamenni pénteken reggel. A csütörtök délutáni ülést még be tudnám vállalni, de ha nem lenne nagyon muszáj, akkor pénteken nem tudok itt maradni az informális beszélgetésre. Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is éppen önkormányzatot adok át. Jó, ezt finomítjuk tovább. Beszéljünk róla, és akkor megállapodunk. Az előadókat, a felkért szószólókat megszavaztuk. A b) pont szerint ki kell jelölnünk és be kell jelentenünk, hogy a részletes vita során melyik törvényrészekről kívánjuk lefolytatni a vitát. Mi az egészről kívánjuk lefolytatni, tulajdonképpen erről a tervezetről is, ami önök elé kerül. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága 2014. november 12-i ülésén az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014.(II.4.) országgyűlési határozat 92. § (4) bekezdése alapján arról döntött hogy a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám) alábbi szerkezeti egységei tekintetében kíván részletes vitát lefolytatni: 1-75. §, 1-10. melléklet (a törvényjavaslat egésze). Aki egyetért ezzel, kérem, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta. Köszönöm szépen.

A 2. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Az egyebek következnek. Dr. Turgyán Tamásnak adom meg a szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Három és fél percig és egy szavazás erejéig szeretném feltartani a kedves kollégákat. Átbogarásztuk a helyzetünket és rájöttünk arra, hogy némi kvázi diszkriminatív, véletlen diszkriminatív szempontok vannak a szószólói illetmények tekintetében a

képviselőkhöz képest. Ezzel kapcsolatban összeállítottunk egy törvényjavaslatot, egészen pontosan egy módosító javaslatot az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítására. Ezt szépen felöltöttük. Ez mindenféle paragrafust és bekezdést tartalmaz, most csak a lényegét szeretném felolvasni, ami körülbelül három mondat. „Az országgyűlési törvény »diszkriminatív« rendelkezését hivatott feloldani ez a módosítás. A nemzetiségi szószólók új intézményként kerültek be az országgyűlési törvénybe. A jogalkotó sajnálatos módon nem biztosította számukra azokat a lehetőségeket, amelyek a mindennapi munkájukat megkönnyíthetnék. Az ellátási és a működési keretek a gördülékeny működéshez szükségesek. A szószóló eddig nem kérhetett háttéranyagokat, esetleges jogi segítséget, nem adhatott ki a tevékenységéről tájékoztatókat, mivel erre nem volt anyagi fedezete. A jelen módosítás ezeket az anomáliákat szeretné feloldani.” Ehhez kérem az önök támogatását, és ha ez megvan, akkor ez azonnal bizottsági javaslattá válik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Egy kicsit meglepett minket ez a bizottsági javaslat. A munkatársainktól hallottam azt az információt, hogy a jogszabályok szerint az egyebekben nem lehet törvényjavaslatot elfogadni. Meg kell néznünk és meg kell vizsgálnunk, hogy miről is van szó, de természetesen köszönjük szépen. A javaslatot megvizsgáljuk, és ha mindenkinek az érdekét szolgálja, akkor két hét múlva napirendre tűzzük. Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Az előző napirendben a költségvetést tárgyaltuk. Ez a módosítás is a költségvetés része, ezért vehetjük úgy is, hogy a költségvetési tervezethez képest ez egy módosító javaslat, hiszen a költségvetést érintő kérdés. *(Dr. Arczt Ilona: Azért más, mert az országgyűlési törvényt is szabályozza.)*

ELNÖK: Meg fogjuk vizsgálni. Ez is egy felvetés. Természetesen meg fogjuk nézni, de ez a módosító javaslat az országgyűlési törvényt módosítja. Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Csak annyit szeretnék mondani, hogy a Tamás teljesen felkészült ebben és nagyon jó a javaslata. Én a múltkori ülésen már felvettem, hogy nekünk nincs ilyen költségkeretünk, ezért egyes rendezvényeken nem tudunk részt venni és bizonyos anyagokat elkészíteni. Arra kérem elnök urat és a bizottságot, hogy ezt mindenféleképpen dolgozzuk ki, hogy bekerülhessen a bizottság napirendi pontjai közé, és minél előbb dönteni tudjunk róla.

Ha már az egyebekben vagyunk és a szószólói intézményről beszélünk, akkor két dologgal kapcsolatban lenne észrevételem. Először is javasolnám, hogy kerüljön sor a bizottság arculatának a kialakítására, akár egy logó formájában, amellyel a 13 nemzetiség képviselteti magát. S ha elkészül a logó, ha kitalálunk erre valamit, akár egy roll lap, akár egy plakát formájában, javasolnám azt, hogy sajtótájékoztató keretében mutassuk meg magunkat, mint ahogy a többi szervezet is megmutatja magát. Akár elnök úr is tud a bizottsági ülés után tájékoztatót tartani, hogy miről döntöttünk, de bármelyik szószóló meg tud szólalni és meg tud fogalmazni bármely témával kapcsolatban egy bizonyos véleményt, hogy a nyilvánosság is lássa - meg a médiában is szerepeljünk -, hogy mi is létezőnk, mi is élünk, mi is itt vagyunk és dolgozunk az Országgyűlésben, mint szószólók. Ezt szerettem volna elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Meg fogjuk vizsgálni ennek a lehetőségét. Lehet, hogy a házelnök úr engedélyére szükség van az ilyen esetekben. Ezt meg fogjuk nézni. Turgyán szószóló urat pedig arra kérem, hogy a titkárságunkra adja le ezt a törvényjavaslatot, természetesen foglalkozunk vele és eljuttatjuk mindenkihez.

Kissné Köles Erika, majd Hartyányi Jaroslava és Giricz Vera.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Bizottság! Én azért közben eljárrok a parlamenti bizottságok üléseire is. Mindegyikre nyilván nem tudok elmenni, ma például a Törvényalkotási bizottság ülésén nem tudtam részt venni. A Kulturális bizottság a héten tárgyalta a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2013. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót, amelyen jelen volt a Hatóság vezetője. Megmondom őszintén, engem egy kicsit fájón érintett, hogy a nemzetiségi média - amit még mindig kisebbségi médiának hív mindenki - gyakorlatilag semmilyen szinten nem került szóba.

Hát én pofátlan voltam és az elnök asszony munkatársától kértem egy beszámolót - merthogy ebben biztosan minden betű le legyen írva -, mert kíváncsi voltam arra, hogy mi van benne a kisebbségekről. Most csak így messziről mutatom, hogy ennyi van benne a kisebbségekről, és ennek a háromnegyed része a kisebbségi média kapcsán a határon túl élő magyarok média-megjelenéséről szól. „A hazai nemzeti kisebbségek 2,9 százalékos szereplési arányt értek el a magazinműsorokban.” Ez az egy mondat vonatkozik ránk. Az összes többi, ami a határon belül élő nemzetiségekről, kisebbségekről szól, gyakorlatilag a romák kérdését érinti.

Két okból is érdekes volt a beszámoló. Nem lett volna baj, ha az előadó hölgy szót ejt a nemzetiségek létezéséről, hiszen a vallásról és minden egyébéről is szó volt. Legyünk már egy kicsit erőszakosabbak és - az előttem szólókhoz csatlakozva mondom - mutassuk meg, hogy itt vagyunk, mert ha már egyszer itt vagyunk, akkor ennek ne csak papíron legyen valami foganatja.

A másik érdekes dolog, amit tapasztaltam, hogy a parlament tárgyalta a közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló törvény módosításáról. Nos, a közszolgálati tisztviselők kérdése minket is érinteni fog, mert az országos önkormányzatok munkatársainak az átsorolása folyamatban van, és erről sem kérdeztek meg bennünket. A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi törvény bizonyos pontjai ugyancsak érintik a nemzetiségi önkormányzatokat, de erről sem beszéltünk.

Nagyon szépen kérem, a jegyzőkönyvben valamilyen módon tudatosítsuk, hogy keressenek meg minket azokban a kérdésekben, amelyek alapvetően kapcsolatosak velünk. Persze lehet, hogy azt fogjuk mondani, hogy elfogadjuk úgy, ahogy az előterjesztő előterjesztette, de legalább ejtsünk szót róla, hogy ez a kérdés minket is érint, tudunk róla, és biztos, hogy annak minden pontja helyénvaló a mi kérdéseinket tekintve is. Egészen konkrétan itt például összeférhetlenségi kérdések is megfogalmazódnak. Csak azért nem olvasok fel most részleteket, mert senkinek nem akarom az idejét húzni. Köszönöm szépen. *(Ritter Imre megérkezik az ülésre.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Üdvözlöm Ritter Imre szószóló urat, aki megjött egy másik bizottsági ülésről és immár a körünkben van. Nagyon érdekes és hasznos volt ez a tájékoztató, ezért jó, hogy más bizottságok üléseire is járunk. Nagyon bízom benne, hogy ez a protokoll hamarosan végleges formát ölt, amikor követjük az egyes beadott irományokat.

Egyébként ezt most már mindenki megteheti. Tehát kövessük és jelezzétek, mi pedig azt figyeljük, hogy egyáltalán tárgysorozatba veszik-e, és mikor kerül a parlament elé. Ez a Házbizottság előtt kiderül, és ha úgy látjuk, akkor bejelentkezünk

természetesen, de írásban is hamarosan meglesz ennek a rendje. Sajnos egy-két dologról lemaradtunk. *(Jelzésre:)* Hartyáni Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én is voltam a Törvényalkotási bizottságban, részt vettem. Odamentem Gulyás Gergőhöz, a bizottság elnökéhez, bemutatkozni nem kellett, mert ismerjük egymást régóta. Kérdeztem, hogy amennyiben olyan téma lesz, amely a nemzetiségeket érinti, felszólalhatunk-e a bizottság ülésén. Azt mondta, hogy semmi akadálya, úgyhogy éljünk ezzel, nagyon hasznos. Főleg ennek a bizottságnak a munkájában nagyon hasznos volt részt venni és figyelni a törvényalkotási folyamatot, szerintem más bizottságban is. Legyen valamikor ez egy téma, kapjunk anyagokat. Nem tudom, lehet, hogy a rendes képviselők, akiknek nagy apparátusuk van, fel tudják dolgozni egy nap alatt ezt a nagy mennyiségű törvényjavaslatot, mondjuk mi még nem. De szerintem mi is bepótoljuk ezt és javítunk. Én is azt mondom, hogy nagyon jó, hogy járunk ezekben a bizottságokban és részt veszünk ezeknek a bizottságoknak a munkájában.

Az „Egyebek” között még azt szeretném mondani, hogy támogatom a Tamás törvényjavaslatát, módosító javaslatát, mert én úgy tudom, hogy amikor mi szószólóságot vállaltunk, a törvényben úgy volt, hogy a mi státuszunk csak egyben különbözik a képviselőkétől, abban, hogy plenáris ülésen nem rendelkezünk szavazati joggal. A többiben ugyanaz illeti, mint - persze mi is rendesek vagyunk - a „rendes” képviselőt. Ehhez kell tartani magunkat ugyanúgy, mint Tamás is ezt mondta, észrevette. Ezt vegyük napirendre, tehát támogatom. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Ritter Imre, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Üdvözlök mindenkit. Csak melegében, most voltam a Gazdasági bizottság ülésén, az NGM részéről Tállai András államtitkár úr tartotta a tájékoztatót, Bánki Erik vezette az ülést. A képviselők, illetve a más bizottságból jelenlévő képviselők után utolsóként szóltam hozzá, aminek megvannak az előnyei. Kicsit más aspektusba helyezve azt mondtam el, amit a hétfői ötpercesben is megbeszéltünk, illetve elmondtam.

Tállai András úr a legvégén válaszolt rá, nem volt hosszú, remélem, pontosan írtam le, de majd a szó szerinti jegyzőkönyvben meg lehet nézni, hogy megköszönte, és azt mondta, hogy kritikusan, de megalapozottan fogalmaztam meg a véleményünket, köszöni, hogy ezt a nyilvánosság elé hoztuk, és biztos benne, hogy ennek a korrekt, szakmailag megalapozott munkának meglesz az eredménye. A végén odamentem hozzá, ami nem volt nehéz, mert két méterre ültünk, megköszöntem a korrekt válaszát, mire ő azt mondta, hogy a kollégái is azt támasztották alá, hogy amit elmondtam, az megalapozott és helytálló, tehát nem volt min vitatkozni. Ennyi volt a zárása a Gazdasági bizottság ülésének. Ezt akartam melegében elmondani. *(Hartyányi Jaroslava: Nyitott kaput döngetünk? - Közbeszólások: Még csak döngetjük.)* I

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Én tájékoztatom Ritter Imre szószóló urat, hogy minden valószínűség szerint jövő héten háromszor húszperces felszólalási lehetőségünk lesz, és az egyik felszólalónak őt is jelöltük, egy plusz négy felszólalónk lesz, kedden, szerdán, csütörtökön. A részleteket még egymás között is meg fogjuk beszélni.

Két rövid információ. November 19-én, szerdán, egy hét múlva egy finn delegáció érkezik hozzánk, délelőtt 10.30 és 11.30 között szeretnének találkozni a bizottságunk képviselőivel, 4-5 fő. Aki el tudna jönni, örülnénk neki. Tehát 19-én,

szerdán, a Parlament főépület 66. számú termében egyórás találkozó lesz. Természetesen én is igyekszem jelen lenni. *(Hartyányi Jaroslava: Lehet jelentkezni?)* Igen, igen. Jelezzék a titkárságon, ha valaki még addig meggondolja, de Jaroszlavát természetesen már regisztráltuk is.

Még egy apróság, ami nem apróság, hanem fontos dolog, a költségvetéshez tartozik. Az egyéni képviselői indítványokat *(Zaj. - Az elnök csenget.)* a költségvetési törvényhez a képviselők 20-án 16 óráig nyújthatják be, a parlamenti képviselők, hiszen ők egyénileg is nyújthatnak be indítványokat. Ezeket figyeljük, amennyire tudjuk, kísérjük figyelemmel, hátha van valami, ami bennünket érint. Ha nálunk lenne, hiszen mi a bizottsági módosító indítványainkat a következő ülésünkön fogjuk - két hét múlva, 26-án - véglegesíteni, de 24-éig ha valakinek még lenne az ülésünk előtt valamilyen konkrét módosító indítványa, akkor azt szintén a titkárságra juttassa el. A dokumentumokat, irományokat elküldjük, többek között például azt az űrlapot, amelyen módosító indítványt lehet beadni, hogy ez hogy néz ki.

Az ülés berekesztése

Van-e más kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Köszönöm szépen az aktív részvételt. A bizottság ülését bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 46 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Soós Ferenc és Vicai Erika